

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"

Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION
"KOVA"

Išleista kas Pėatydėia. Leidėjas
LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 43.

Philadelphia, Pa., 27 d. Spalio (October), 1911 m.

Metas VII

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA

TURINYS.

Senas Vincas	Ar valdžia tikrai galinga!	513
Purvis	Kas griaua SLA	513
	Taip negražu	515
Perkunas	Tegul	516
Goris	Kuo socializmas yra ir kuo jis nėra	516
Taurupis	Kapitalistų likimas	517
Barabošius	Lytiškoji etika	517
APŽVALGA		518
AMERIKA		519
UŽSIENIS		520
DARBININKŲ GYVENIMAS		521
IŠ DRAUGIJŲ GYVENIMO		522
KORESPONDENCIJOS		522
MOTERŲ SKYRIUS:		
Pragaras		523
BELETRISTIKA.		
Žiurkša	Aprapinti	523
SĄJUNGOS REIKALAI		524

THE LITHUANIAN
WEEKLY

"KOVA"

PUBLISHED EVERY
FRIDAY

Lithuanian Socialist Federation of America

K. VIDKAS, EDITOR

A. ŽYMONTAS, MANAGER

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

PRENUMERATA

One year	\$2.00	Vienleis metas	\$2.00
Six months	1.00	Šešleis mėnesiams	1.00
Three months	.50	Tris mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON
APPLICATION.

APGARSINIMU KAINOS ANT
UŽKLAUSIMO.

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Telefonas, Keystone, Main 2958.

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perstato Revoliucijos gimimo momentą: sukylimą liaudies prieš cariską valdžią. Paveikslas didumas 14X16 colių, prekė su prisiumtumu 20c, daugiaus imantiems ant karto, nuleidžiama 50 procentų. Ji parduodama todėl taip pigiai, kad norime praplauti tarpe darbininkų klesos revoliucijoniskias mintis.

Norintieje turėt ši paveikslą kreipkitės į "Kovos" Administraciją.

alsiai"

papuošta paveiks-
voliucijos
npliorų už \$1.00.

Adresu:

delphia, Pa.

LAIDA

buvo priešastis
antos surinkta.
ai ir parinkti.

S. Rubikas, P. J.
M. Račinskė, V. I.
s. J. Juškevičius

Raštų prenu-
merata \$1.00.

delphia, Pa.

gub., Trakių
irmiau gyveno
e pranešti kas
ats teiksisi atsi-

Platinti 'Kova' - pelnas

NEABEJOJAME, kad kiekvienas draugas, prigulintis prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, tos vienintelės lietuvių darbininkų organizacijos Amerikoje, kuri pasiskyrė sau už tikslą skleisti į skriaudžiamų darbininkų minią socializmo idėją ir nori koku nors būdu prisidėti prie to prakilnaus, idėliško ir daug pasišventimo reikalaujančio darbo.

Skleisti socializmo idėją galima įvairiais budais. Bet parankiausiai yra — platinant «K O V A». Dabar, kuomet

«K O V A» — drąsiai galima sakyti — pilnai atsako savo tikslui, butina pereiga kiekvieno sąjungiečio yra platinti ją.

Tam atsirado puiki proga. Pagal nutarimą P. K-to, «KOVOS» administracija išleido tam tikras *Prenumeratos Kortas*. Tos kortos parduodamos kiekviena po 25 c. Bet platinimui pirkti reikia nemažiau kaip už \$1.00, o už tai gaunama penkias kortas. Tokiu būdu platintojas pelno 25 centus. Už vienų prenumeratos kortą «KOVA» siunčiama šešias savaites.

Panašiai platina savo laikraščius ir kitų tautų socialistiškos organizacijos. Tai kodėl gi ir mes negalime panašiai daryti? Toks darbas atneš daug naudos Lietuvių Socialistų Sąjungai, mums patiems ir liaudžiai. Bandykim pasidarbuoti.

Draugai! Nuoširdžiai kviečia Jus «KOVOS» administracija, vardan mūsų prakilnaus ir didelio darbo, tuojau užsisakyti *Prenumeratos Kortas* ir progai pasitaikius, pardavinėti ir platinti «KOVA», o sykiu ir socializmo idėją.

"KOVA", 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Dr. Ignotus Stankus

Bell Telephone Dickinson 8757 w.

Dėl daktariškos rodos galima atsišaukti pas Dr. Ign. Stankų per telefoną ar laišką ir iš kitų šteitų, taipgi Kanados.

— Vienatinis tikras daktaras-lietuvis Philadelphiajy —

Jis yra pabaigęs augščiausius ir jau paskutinius daktariškus mokslus. Buvo miestavų daktaru mieste Indianapolis Mokėsi ir praktikavojo *The New York Post Graduate Medical School and Hospital*. Visi jo paliudijimai išstatyti yra ofise, kur kiekvienas a silankęs gali juos matyti.

Dabar įrengė savo locną ligonbutį Philadelphiajy ir tame paciame name padirbo pui kia *medikaliską kliniq* su laboratorija, elektriškas mašinas ir aptieka su geriausiomis gyduolėms. Čia visi ligoniai atranda teisingą pagelbą, išsigydo ir palieka sveiki. Štai ką liudija patys ligoniai:

„Nuo visokių spuogų ir išbėrimų, ant veido ir kaklo ir viso kūno, taipogi nuo kitu odos ir kraujo ligų, nerą geresnio daktaro, kaip Dr. I Stankus. Daug daktarų atlinkiau, bet nei vienas negalėjo išgydyti.“ Taip kalba Jos. Švilpa, 1011 Carlton St Philadelphia, Pa.

„Šiuomi viešai išr iškiu savo širdingą padėką Dr. Stankui už išgydymą nervų ligu ir sugražinimą vyriškumo, kuriu kiti daktarai atsisakė išgydyti. I visiems su slaptomis ligomis patariu kreiptis pas dr. Ig. Stankų, o nepasiga lėsite savo žygio.

A. Zmužden, Salem, Mass
57 Pingree St.

GARBUS DAKTARE: neišrandu žodžiu p dėkavojimu Tamistui už išgydymą skau dėjimo šonuo e ir po širdies gėlimo strėny ir skausmingų mėnesinių, kurių kiti visi daktarai neapsiėmė gydyti. Bet Tamistos operacija kaip ranka atėme kentėjimą nuo manęs Ela Mažinacky

Dr. Ig. Stankus. 1325 S. Front St., Phila

John Akuotaitis, Montreal, Que. Canada, rašo: „Meilutis gydytojau — Šešta diena, kaip gavau nuo Tamstos liekarstas ir vartoju sulyg užrašo, jau negaliu atsidėkoti Tamstai iš džiaugsmo da tik pusę liekarstu sunadojau bet jau visas sustiprėjau ir b igiu gyti. Daugiau neturiu ką rašyti: nes jau nereikalauju daktariškos pagelbos. Ta įkiri liga, kuri taip daug prikankino mane ir kurią kiti daktarai laikė už neišgydoma, dabar jau baigia gyti. Ačiū Tamstoms už pigų ir greitą išgydymą.“

Išgydau pasekmingai ir ant visados nuo:

reumatizmo, skaudėjima šonų, sanarių kaulų, strėny, kojų, pečių, nuo visokių kraujo ligu užkrečiamu lytišku ligų, triperų, šankerų sifilį, užk etėjimą ir nedirbimą vidurių, išbėrimą, niežėjimą ir augimą ant veido ir kūno visokių spuogų, dėdervinių ir slinkimą plauku, galvos skaudėma, širdies, inkstų, kepenų ir plaučių ligas, visokias nervų ligas neuralgiją, drebėjimą sanariu, greitą s pykima, negalėjimą miegot ir įsgastį, greitą pailsimą, sunkų kvėp. vimą, peršalimo slogas ir nusilpnėjimą sveikatos, visokias moterų ligas skausmingų ir nelegulerišk mėnesinių tekėjimą ir gumbo Išgydau su operacija rupturą, apendecitit, vėžį, skilyve augančius akmenis visokius skaudulius, guzus (tumors), kepenų, inkstų ir pūslės Darau operacijas ant gyslų kaulų nervų, smėgnų, moterų ir vyrų gimdančių organų, pritrauktas kojas ir rankas atitaisau ir padarau sveikas. Taipgi d ro operacijas ant nosies, akių ir gork es.

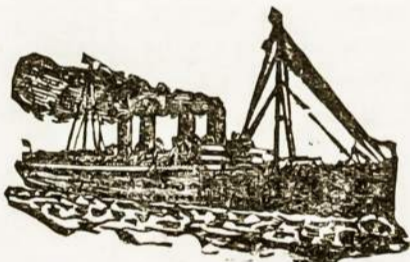
Dr Ignatius Stankus, M. D. 1220 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

Ofiso valandos: nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4, ir nuo 6 iki 8 vakare
Šventadieniais nuo 1 iki 5 po piet.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigų ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

KOVOS Agentai.

K DEMIKIS, 41 New Empire st., Wilkes Barre, Pa.
A.L. REIKAS 4547 Cambridge st., Philadelphia, Pa. Frankford.
A. J. NERIS Box 195 Easton, Pa

FIVE BROTHERS'

Pipe Smoking

TOBACCO

Rūkytojams pypkių geriausias vartoti pjaustytas tabakas „Five Brothers“ galima gauti pirkt kiekvienoj krautuvėj.

5 ir 10 centu pakelis.

The American Tobacco Co.

Dr. KOLER, LIETUVIS GYDYTOJAS

Yra tai vienatinis gydytojas Pittsburgje, diplomuotas Varšavoje, kuris turi suvirš 15 metų išbandymo gydyme visokių ligų. Išgydo visokias ligas, nepaisant iš kokios priežasties paeina, kaip tal: Naktinius Trotijimus Sėklos, Syfilio, Triperio, Vyriškos pajiegos, taipgi gydo Savvališkas ligas. Jojo specialiskumas yra gydymas užsenėjusias ligas Nervų, Reumatizmo, Plaučių uždegimo, Nupuolės silpnybės ir Kraujo nubėgimą. Užsenėjusias ligas kad ir nuo tėvų paelnančias. Per laiškus negyda.

Dr KOLER 638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
Adinos: nuo 9 iki 5 vakare. Nedėlioj nuo 9 iki 4 p.p.

„Atlikts kriukis!“

Savo pirmąjį (5 metų) jubilėjų „Dilgėlės“ atliko ir jau vadinas pilnai suaugusios, ir gali eit ristyn su „rimtaisiais ir didžiaisiais“ laikraščiais: boikotų nebijo, jiems atlikts kriukis. Kas gi bijotų jas skaityt? Gal tik ne žmogus, ar koks pirmelvis su skersom kulnim! :: :: ::

„Dilgėlės“ per metus eina už \$1.00 per visą žemę
ir visus vandenis kas dvi savaiti.

ADRESAS: **Baltrušaitis Bros.** 2400 Fifth Ave. :: Pittsburg, Pa.

Ar valdžia tikrai galinga?

TANKIAI girdime žmonelius kalbant, kad valdžios kariumenė — tai stipriausias smakas pasaulyje. Pavyzdin, jeigu kur pradeda darbininkai judėti, jieškoti savo žmogiškų teisių — pirmiausia išgirstame iš tarpo darbininkų žodžius: «Prieš vėją nepapūsime» arba «Kaip radom, taip ir paliksim».

Nesistebiu, kad darbininkai taip sako, nes mūsų tėvai buvo slėgiami valdžios, jos slėgiami esame mes, o gal ir mūsų vaikai bus valdžios vergais, o čion da nei vienam kunigėliui karšti žodeliai brangiai nekainuoja, ir jie pasakoja, buk karaliai ir valdonai dievo duoti, tai net griekas ir pamislyti apie valdžios silpnas puses. O kas čia išdrįs kovoti su tokiu baisiu smaku, kuris ryte-ryja žmones!...

Bet šiandien jau atsiranda tokių drąsulių, kurie ir prieš tokius galiunus bando kovoti. Bet kol-kas da vis tokiems drąsuoliams nepasiseka. Nors ištikrųjų, tai jau daug tie drąsuoliai laimėjo, daug nuveikė ir daug iškovojo, bet aš šiandien nėsu pasiryžęs tai išrodinėti.

Šiandien aš parodysiu keliatą atsitikimų, iš kurių galėsite spręsti, ar valdžia ištikrųjų taip galinga, kaip jinai stovi mūsų akyse.

Kaip šių metų pradžioj liudijo patys valdiški laikraščiai, Londono policija, susidedanti iš 640 policistų ir kareivių, neįstengė paimti 2 exproprijatorius, su kuriais šaudėsi nuo 7 val. ryto iki 4 val. po pietų ir, galų-gale, turėjo uždegti tuos namus, kur tuodu drąsuoliai radosi, kad gyvus sudeginti, bet ar juos sudegino, tai da ir šiandien negalima žinoti. Tokiu tai budu Londono «karžygiai» laimėjo kovą.

Ar ir šitame atsitikime sakysime: «Prieš vėją nepapūsime, padegė ir atliktas kriukis»!...

Londonas — didžiausias miestas pasaulyje, stipriausia policija, daugybė kariumenės, o vos-vos apgalėjo du išbadėjusius, nuskriaustus ir visų paniekintus žmones... O ką tie «karžygiai» darytų, jeigu panašiam momente atsirastų nors 30 tokių drąsulių!...

Čion aiškiai pasirodo, kad prieš keliatą drąsulių visa valdžia dreba! O jeigu šiandien tokių drąsulių skaičius auga, tai galime tikėtis, jog jie atlaikys ir mokės apeiti tvirtiausių kanuolių kulkas, sulaužys aštirus durtuvus ir sutraukys kietus retėžius ant sudžiuvusių savo rankų... Nes tokių vyrų skaičius galingai auga ir jų mes galime rasti visuose pasaulio kraštuose, kuriuos badas, bedarbė ir ši supuvusi tvarka versta-verčia tarti savo sąžinei žodį: «Pražut ar gyvent!»!...

Amerikos valdžia, padavus draugišką ranką kapitalistams, stengiasi visokiais budais naikinti darbininkų vadovus, kovojančius be ginklo su kapitalistais ir valdžia. Jinai išvagia unijos vadovus, persekioja teisius korespondentus ir steigia kursą prieš socializmą. Ir tas mums aiškiai parodo, kad valdžia dreba prieš tuos beginklius karžygius, kurie drą

siai stato savo krutines prieš kanuoles ir be perstoјimo šaukia: „Šalin karunuotos galvos ir kapitalistiškos valdžios! Lai pasauli valdo patis darbininkai!“ Jie šaukia tol, kol neužneria virvę jiems ant kaklo. Tada šauksmas žuva... Bet jo vietoj tukstančiai gema naujų šauksmų ir jie gims, kol tie šauksmai netaps kunu...
Dvasiškija — kokios sektos ji nebutų — taipgi nemažas valdžios ramstis. Ir šitie trys elementai, t. y. valdžią, kapitalistai ir kunigai, stato paskutines savo pajegas, kad tik nuvaryti į kapus tą jauną beginklį galiuną-susipratimą, ir liaudį laikyti toj pačioj dvokiančioj atmosferoj; kad tik da valandėlę paviešpatauti, kad da pamirkyti darbininkų išdirbtą žemę jų prakaitu ir krauju!...

Bet nežiurint į jų stengimąsi, nežiurint į jų tvirtoves, kartuves ir kalėjimus ir nepertraukiamą bičiulystę — darbininkų judėjimas virte-verda visuose pasaulio kraštuose. Ir tas skardus šauksmas: „Lai pasauli valdo darbininkai!“ — skrinda plačia padange ir budina iš miego darbininkų minias!

Jaunas mūsų milžinas-susipratimas auga ir tvirtėja, ir netrukus apjuos savo tvirtomis rankomis šį žemės kamuolį; jį neįstengs išvogti ir apkalti retėžiais! O tuomet bus galas tiems trimis elementams, kurie šiandien slėgia darbininkus.

Tik šiandien mes matom stebuklus, kuomet per ilgus amžius nuvarginta ir prislėgta, pav., Chinijos darbininkų kliasa kyla prieš savo smaką-despotą ir griauja jo kruvinąjį sostą! Valdonų dienos jau suskaitytos! Artinasi valanda... Valanda bausių revoliucijų...

Tik da Amerikos liaudies energija palikta dirbtuvėse ar sumirkyta alkoholyje ir jinai da vis grauzia nors pliką kaulą, kurį jai fabrikantai numeta, ir kol-kas jinai žaidžia tuo kaulu. Bet ta žaislė ne ant ilgo laiko, ji nusibos...
Taigi, valdžia yra tik mažutis kudikis, kurį mes, jeigu tik panorėtume, tuoj užkariautume be ugnies, be kardo!

Todėl visi privalome buti tais drąsuoliais! Atkartoti jų šauksmus: „Lai pasauli valdo darbininkai!“ o busime laimingi, apsidengę, sotų ir linksmi!

Nepaisėkime, kad mūsų «draugai» palieka mus ant kovos lauko, stoja prieš o pusėn ir bombarduoja mus pačius. Tas mus dziugina, nes nebus kam apvilti mus, kuomet Judošiai atsitrauks nuo mūsų pirma, negu stosime į galutinąją kovą su galingais priešais!

Kova bus laimėta tuomet, kuomet visi busime drąsūs ir pastovūs kovotojai! Kuomet nebėgsime nuo savo draugų, bet išvien drąsiai kovosime su priešu!... Tuomet įvyks stebuklas!...

Senas Vincas.

Kas griaua SLA.?

V.K. Račkauskas, perskaitęs mano straipsnį linkui Pašalpinės Organizacijos, tilpusį *Kovos* N39, rašo *Tevynės* N40 kritiką. Jos rašymo priežastis esanti ta, kad „...juose (mano išvedimuose. A.P.) netik atspindi raiškus nepasiganėdinimas mūsų seniausia ir didžiausia pašalpine draugija (SLA.), bet apsiereiškia stačioi noras

HERS'

king

S'
acco!
ROS.

Successor
prod from
nusaen
nusaen

O

paulystas ta-
dirkt kiekvienoj

kelis.

Co.

YDYTOJAS

aršavoj,
gy. Iš-
na, kal-
yriškos
škumas
Plauči
isenėju-
egydu.

Pittsburg, Pa.
Nedėlio nuo 9 iki 4 p.p.

kis!"

au vadinasi pilnai
žinišiais" laikraš-
bljotų jas skaltų?
ulnini! :: :: ::
žemę
:: ::

0 Fifth Ave. ::
Pittsburg, Pa.

agituoti prieš tą draugiją, kad atstumus nuo jos nepastovųjų elementą ir patraukus prie užmanomosios Pašalpinės Organizacijos... Rusų patarlė sako: «Ispūgannaja vorona, kusta bojitsia» (išgąsdinta varna bijosi krūmo), taip-pat ir su p. Račkausku: jis, matydamas, kad S.L.A. krinka iš priežasties pačių tautininkų «gero šeimyninkavimo», bando jį ieškoti griuvimo priežasties kiekviename straipsnyje, kuriame apie S.L.A. kalbama.

Aš, rašydamas apie neišvengtinumą Paš. Org.-jos susitvėrimo, nurodžiau pamatus, kurie verčia žmones griebtis tvėrimo tokios organizacijos. Jis sako, buk aš norįs atagituoti nuo S.L.A. «nepastovų elementą». To visai aš mintyje neturėjau, bet tik norėjau pasakyti, kaip dalykai ištikro stovi. Tą ir pasakiau.

Vienok p. Račkauskas, nors ir gyvena tarpe mūsų, čion-pat Amerikoje, visgi negali išžiūrėti į tikrus gyvenimo apsieiškimus, ir reikalauja faktų to prirodymui. Ir, kad darodytį, jog šiandieninio gyvenimo atsitikimai ir gyvi faktai nėra tais atsitikimais ir faktais, bet tik išmislu, tai jis priveda iš savo pusės «faktus».

Taip va, jis, norėdamas darodytį, «...kad Susivienijimo idealai ne dingo, bet dagi sudrutėjo», priveda, kaip svarbiausią faktą, kad Susiv. tikslas — šelpti savo narius. Ir klausia: «...Teparodo p. Purvis ar kas kitas, ar Sus. nariai nebuvo ir neyra šelpiami jų sądraugų, S-mo narių?» Juokingas klausimas: jei jau S-mo nariai negautų nei posmertinės, tuomet tai S-mas ir tą savo menką ekonomiską užduotį neatliktų, o neatliekant tos, jis labai-labai trumpai tegalėtų gyvuoti. Bet reikia atminti, kad didžiuma prie S-mo pirma priklausė ne dėlei posmertinės, bet iš grynų draugijinių persitikrinimų, kad S-mas budins iš miego Lietuvos liaudį, kels tautiską susipratimą. Čion mums p. Račkauskas parodys vardus ir skaitlines, kiek ką sušelpes S-mas. Tokių pašalpų jis suskaito \$5,437,42. Tiesa, suma pašalpos yra gana didelė. Bet tų pinigų išmokėjimas juk da nereiškia, kad tai sušelpa Lietuvos darbo liaudies reikalai! Ir ištikro, tik biskį daugiau, kaip penkta dalis visų tų pinigų, yra duota tiems reikalams, o reštas yra atiduotas daugiausia tokiais keliais, nuo kurių mes vargiai kada sulauksime naudą darbo liaudžiai. Paimkime, pavyzdžiui, kad ir stipendijas studentams. Na, ar jos neš naudą darbo liaudžiai? Ne! «Aušra» neremia studentus, kurie dirba darbo liaudies kllasinio susipratimo kėlimui Faktų, manan, čion ir Račk. nereikalaus, nes tą jau žino visi. Tas pats su Šerno ir kitais fondais, iš kurių naudos dabar nėra darbo liaudžiai ir pagalios jie visai nieko nežada jos likimo palengvinimui. Tukstančius lengvai galima priskaičiuoti, bet jie nieko nereiškia, kuomet numetami į balą.

Faktą, kad S-mas nebeturi žmonių užsitikėjimo, p. R. pavadiną «prikiešimu». Ir pagal jo nuomonę, tai išstojimas tų 3,773 narių da nėra apsieiškimu liaudies neužsitikėjimo, nes jie esą išbraukti už nemokėjimą mokesčių, tuo tarpu kaip, ištikrųjų, tas išstojimas yra pasekmės naujosios konstitucijos, kurią mūsų tautininkų vada i nukalė pagal savo kurpalį, ir po nevalia užsimanė įbrukti ją nariams. Račkauskas, žinoma, pripažįsta, kad tai jie teisingai išbraukti, nes priešinosi *didžiumos norui!* Tokios logikos tik jau nebuvo galima tikėtis nuo p. Račkausko. Visupirma toji «ybių» konstitucija buvo ne didžiumos priimta, bet mažumos, nes *S-mo didžiuma* priešinosi jai. Tiesa, XXV tame seime ta konstitucija gavo didžiumą seimo balsų, bet seimo atstovai juk tai ne pats Susivienijimas ir per atstovus niekuomet neišsireiškia visų rinkėjų noras, kuomet jie nesutinka su savo išrinktųjų darbu. Tadgi ne didžiuma, bet *mažuma norėjo įvykdyti tą konstituciją.* Antra: p. Račk. sako, kad toji konstitucija buvo įvedama tuo pačiu «keliu, kuris buvo pirma jau organizacijos užgirtas», t. y. seimo nutarimai tai augščiausias sprendimas. Taip, seimo nutarimai buvo augščiausias sprendimas ilgą laiką, bet S-mo nariai priverė Susivienijimo šulus priimti ir referendumą, o nuo to laiko *augščiausia įstatymdaviškoji galė turėjo but tik referendumas,* o ne kokie sei-

mal, kuriuose galima varinėti įvairias meklerystes. Trečią: rodo si kiekvienam da atmintyje yra, kad XXV seime didelė didžiuma kuopų priešinosi naujosios konstitucijos priėmimui, ir kad ji tapo priimta ačiu tiktai tam, kad iš vienos Chicagos buvo suvirš 30 delegatų (t. y. veiki trečia dalis visų susivažiavusiųjų). Chicagiečiai delegatai, kaip žinoma, buvo ištikimi mūsų tautininkai klapčiukai ir balsavo taip, kaip mūsų tautininkų neoficiališkose konferencijose Balevičius, tas referendumo ir liaudies valios priešas ir kiti panašūs gaivalai, paliepė. Taigi ne didžiumos norui mažuma priešinosi, bet *didžiuma nepasidavė mažumos diktaturai.* Pasižiurėkime tik į šių metų *V.L.* priešseiminius numerus — ten atrasim Balevičių ir komp. betvirtinant, kaip referendumas ir tikra liaudies valia yra pavojinga lietuviams (suprask, mūsų kilančiai buržuazijai). Pagal tą reakcionieriškąją mintį S-mo valdyba tiktai ir tešoko ir, norėdama užgniaužti ir išsijoti visus «negeistinus» elementus, suspendavo ir braukė narius išsijuosusi. Tadgi spenduojami ir braukiami buvo *progresiviškieji žmonės,* kurie reikalavo pagerinimo organizacijos rėdymo, o ne «nepastovus elementas». Žinoma, tautininkai turi priežastį juos vadinti «nepastoviais elementais»; mat, tautininkai, patįs budami biznio ir šio surėdymo palalkytojais, nori visada, kad svietas taip vis suktyši ant vietos, t. y. vieni badu mirty, o kiti lebautų; žodžiu sakant, tautininkai nenori progresuoti, todėl visus tuos, kurie nori pagerinti žmonių buvį arba kaip-nors jį patobulinti, — jie vadina nenuoramomis, nepastoviais elementais. Vienok geriau buti «nepastoviu» ir progresuoti, negu kad «pastoviu» rūgti ir regresuoti į praeitį.

Da vienas juokas linkui p. R. argumentavimo — tai kad narių išstojimas tukstančiais da nėra ženklus nustojo užsitikėjimo linkui Susivienijimo, nėra jie buvo suspenduoti prieš XXVI Seimą. Šiaip ar taip riesi, visgi iš to išeina, kad S-mas nustoja užsitikėjimo. Jei jau užsitikėjimas kiltų, tai tie 3,773 nariai butų išnaujo pristoję prie Susivienijimo, ir ypatingai tai turėjo padaryti dėlto, kad tasai Seimas siulė gerinti visus dalykus. Nesvarbu tatai, kada jie suspenduoti, o svarbu tik, kad jie nėra daugiau S-me.

Gal p. R. užklausk mane, jei jau didžiuma priešinosi konstitucijos įvedimui, tai kodėl didžiuma visgi liko prie S-mo? Didžiuma liko prie S-mo todėl, kad daugelis tikisi, jog dalykai pasigerins. Bet jei dalykai «gerinsis» taip, kaip iki šiol, tai greitu laiku ir vėla reikės porą tukstančių išbraukti.

Norėdamas parodyti logikos klaidingumą šitame mano išvedime — «Jei duotume kunigams ar nacjonalistams suorganizuoti Pašalp. Org., tai kunigai ir nacjonalistai iš to pasipelnytų, ačiu žmonių tamsumui», p. Račk. priveda sekantį nebutą logikos vaisių: «...«Koks», girdi, «skirtumas bus žmonėms, priklausantiems į Pašalpinę Organizaciją, jei jų priklausymas neš naudą ne kunigams ar nacjonalistams, o socialistams?» Tadgi p. R.-kui visvien, ar kunigai, ar nacjonalistai, ar socialistai — visi jie varo progresą pirmyn! Jam visvien, ar klerikališka valdžia, slopinanti kiekvieną jai priešingą mintį, ar socialistų valdžia, duodanti pilną laisvę tobulinties liaudžiai. Ne, p. Račk. gali sakyti, kad tai visviena, bet mes to nesakome, nes mes žinome, kad, jei kunigija sutvertų Paš. Org.-ją, tai jos nariai but laikomi netik tikėjimiškuose prietaurose, neduodančiuose blavai žiūrėti į dalykus, bet ji engtų ir temdytų visokiais būdais, idant darbininkai nepamatytų šiandieninio viso pikto priežastis. Kuomet socialistai visais būdais stengsis parodyti šaknį viso blogo ir nurodyti būdą, kaip ją galima išrauti, dvasiškija organizacijos narius laikytų tikėjimiškame tamsume, nacjonalistai po priedanga patrijotybės neduotų matyti darbininkams išnaudojimo priežastį. Taigi ne visviena, kas organizuoja.

Račkauskas reikalauja nuo manęs, idant darodyčiau, kad tautininkai temdo darbo liaudį. Kiekvienas, kuris supranta draugijos progresavimo priežastis, supranta, kad kiekviena klasa apgina savo reikalus. Taip, socialistai, norėdami pagerinti darbininkų

Prečia: rodosi
elė didžiama
ir kad ji tapo
suvirš 30 de-

Chicagiečiai
ai klapčiukai
e konferenci-
riešas ir kiti
mažuma prie-
Pasižiurėkime
rasim Bolevi-
a liaudies va-
ial buržuazi-
a tiktai ir te-
inus» elemen-
spenduojami
lavo pagerini-
as». Žinoma,
s elementais;
mo palaikyto-
os, t.y. vien
ninkai nenori
žmonių buvį
enuoramomis,
toviu» ir pro-
acitį.

— tai kad na-
užsitikėjimo
XXVI Seimą.
joja užsitikėji-
butų išnauro-
padaryti dėlto,
rbu tatai, ka-
u S-me.
šinosi konstl-
S-mo? Didžiu-
alykai pasige-
ai greitu laiku

e mano išvedi-
suorganizuoti
ipelnų, ačiu
ą logikos vai-
klausantiems į
andą ne kuni-
R-kui visvien,
e varo progresą
nanti kiekvie-
nti pilną laisvę
d tai visviena,
nigija sutvertų
iškuose prieta-
ji engtų ir tem-
tų šiandieninio
ūdais stengsis
galima išrauti,
ame tamsime,
natyti darbinin-
kas organizuoja.
yčiau, kad tau-
pranta draugi-
a kliša apgina
nti darbininkų

padėjimą, aiškina šiandieninio pikto visas priežastis, kuomet buržuazija, po priedanga tautystes, radikalizmo ir panašių maskų, norėdama palaikyti ir ant toliaus šį surėdymą, stengiasi visokiais būdais užkenkti platinimuisi klišinio susipratimo tarp darbininkų. Žinau, p. R. neužteks to, kad abelnai parodau, kam tautininkai temdo darbo liaudį. Tad privesiu porą faktų, kurie visiems da yra atmintyje. Kuomet atvažiavo «svečiai-nebuvėliai», tai jus musų tautininkai rankas išskėtę priėmė, nors gerai žino, kad dvasiškijs Lietuvoje yra didžiausiu progreso trukdytoju! Bet tai tas nieko, juk musų tautininkams geriau būtų matyti Lietuvą atsisakyrus nuo kitų tautų, rėdomą garsių lietuviškų tautininkų ir lietuviškosios buržuazijos, negu kad matyti ją sujungtą vienoje didžioje Rusijos arba viso pasaulio respublikoniškoje federacijoje, kur darbo kliša valdo. Todėl musų tautininkai visomis keturiomis remia geriau kunigų mokyklas, negu svietiškas. Kitas vėla dalykas — kas, ar ne musų tautininkų vadovai priešinosi referendumui ir tobulinimui S-mo valdymosi? Ar neaišku, kad naciona- listai temdo darbo žmones?

Tas tiesa, kad busimoji Pašalpinė Organizacija valdžios akyse bus taip jau bizniška organizacija, kaip ir S-mas. Bet jei Paš. Organizacija aukaus pinigus, tai ne tokioms įstaigoms, kurios nekiek nesirūpina darbininkų klišos reikalais, bet duos tam, iš ko ištikro yra nauda darbininkams, o ne buržuazijai. Kad yra organizacijos, kur sąlygos lengvesnės, negu Susivienijime, tą, be abejo, žino ir p. Račk., bet nenori prisipažinti. Privesiu faktus.

«Workingmen's Circle» moka į mėnesį 8 $\frac{2}{3}$ ¢ už \$200 posmert.
«Workmen's Sick & Death Benefit Fund» 30¢ į mėn. už \$250 [posmertinės.

Susivienijimas Liet. Am. 46¢ į mėn. už \$150 posmertinės.*)

Reiškia, jei Susivienijime proporcionališkai mokėtų tiek sąnarinės, kiek «W.S. & D.B.F.», tai turėtų už \$150 posmertinės mokėti į mėnesį tik 18 centų, o jei mokėtų tik tiek, kiek «W.Circle», tai turėtų mokėti tik 6 $\frac{1}{2}$ centų į mėnesį. Dėl stokos vietos, čion daugiau nekalbėsiu apie sąlygas prigulėjimo prie geresnių pašalp. organizacijų, bet dėl pamatymo, kad yra paš. organizacijos su išlygomis lengvesnėmis, negu SLA., nurodau «23rd Annual Report of the Commissioner of Labor» nuo 52 iki 199 psl.

Da vienas juokingas dalykas — p. Račk. mokina mane nesikolioti. Visupirma, tas pamokinimas ne vietoje, nes aš nesikolijau, bet pasakiau teisybę. P-as Račk. sakė *Tėv. N34*, kad S-mas pirmiau rupinosi įstelgimu paš. organizacijų, negu sąjungiečiai. Tas pasakymas neturėjo pamato ir, matomai, buvo pasakytas su noru klaidinti skaitytojus; juk Račk. turėjo tą gerai žinoti, kad LSS. P.K-tas 1910 metais pasyrė tam dalykui komisiją, nes tai buvo garsinta ir *Kovoje*. Bet nežiurint į tai, Račk. pasakė, buk SLA. pirmiau rupinosi tuomi. Taigi sakė neteisybę, todėl aš ir pasakiau, kad tai melas. Dabar p. R. apsigindamas sako, kad tai jau nesvarbu, kas pirma pradėjo oficiališkai veikti, bet svarbu, kada kokioje organizacijoje tas klausimas buvo pirma pakeltas; ir priveda faktą, kad XXIV Seime 1909m. buvęs tas klausimas pakeltas Nors mes nepriduodame tam jokios svarbos, kada kas kalbėjo, nes tai nebuvo niekas veikiama, o tik manoma, vienok ir šluos p. R. «argumentus» galime tokiuom-pat argumentu sukritikuoti. Štai kaip: p. Račk. sako, kad 1910m. SLA. seime buvo apkalbama, o mes pasakysime, kad tai pašalpinės org. įstelgimas buvo apkalbėta 1906 m. LSS. II me susivažiavime. Persitikrinimui žr. «Nutarimai Antrojo LSPA. Susivažiavimo», paragr. 8, psl. 212 *Kovos N27* 1906 metų.

Da žodis apie koliojimąsi. Yra manytina, kad aiškus pasakymas dalyko, kuris apeina visą draugiją, yra netik geras, bet ir bu-

*) Kas link SLA. mokes ties, tai iš priežasties, kad ji sulig amžiaus mainosi, paėm lau 32 m. amžiaus mokes tį. A.P.

tinas po priederme. Apkalbant draugijinius dalykus, juk regalima šokinėti išto, it bajoras apie kurtizanką (lengvo budo moterį) baliuje, ir jei kas kalba apie dalykus, apeinančius draugiją mandagiai, be parodymo dalyko tikroje šviesoje, tai jam nerupi draugijos reikalai ir jis lošia su jais.

Mačiau, jog ir p. Račk. aš paaškės dabar, kad aš nevedu agitaciją prieš Susivienijimą, bet parodžiau tikrąjį dalykų stovį. Jei kas griaua Susivienijimą, tai tą daro patis musų tautininkai savo politika, kuria aprubežiuoja liaudies valią Susivienijime, remia konservatiškas partijas Lietuvoje ir išnaudoja savo viengėčius vardu «rėmimo savųjų».

A.Purvis.

Taip negražu.

Mēs, visų kraštų socialistai, stovime už laisvę spaudos, žodžio, susirinkimų, ir sukilame prieš mažiausi pasikėsinimą ant tų teisių. Bet, ant nelaimės, tarp musų pačių atsiranda asmenis, kurie vienaip mokina, o kitaip daro.

Suvienytomis įiegomis 37 ir 22 kuopų tapo surengtas vakaras, ką atsbuvo 15 spalio, Gavrilavičiaus svetainėje, Chicago, Ill. Į svetainę atėjo A. B. pardavinėti anarchistų laikraštį *Laisvąją Žmoniją*. Grupa sąjungiečių socialistų (jeigu taip juos galima vadinti) su X. pryšakyje draudė pardavinėti tą laikraštį. Pardavinėtojas nepaklausė uždraudimo. Tada atsivedė policmaną ir priverstė sustoti pardavinėjus. Bet vakaro komitetas, skaičiuje 3-jų žmonių, daleido L.Ž. pardavinėti. Taip vadinamieji socialistai, ir vėl su X. pryšakyje pasiškė policiją į užkampį ir, motivuodami tuom, kad L.Ž. yra anarchistiškas laikraštis, maldavo policistų, kad tie kaip-nors uždraustų jį pardavinėti arba, nepaklausius, suareštuotų. Policijos buta žmoniškesnės, ir ji nepaklausė. Tada imta atkalbinėti publiką, kad nepirktų. Tokiu būdu, iš dalies, užkenkė išsiplatinimui *Laisvosios Žmonijos*.

Tas visas nuotikis labai papiktino publiką, vien dėlto, kad tą negražų darbą mėginta atlikti su pagelba policijos, su kuria visas susipratęs proletarijatas veda aštrią kovą, gindamas savo darbinikiškas ir žmogiškas teises; o čia daigi socialistai lenkia galvą prieš policiją ir nuoširdžiai maldauja jos pagelbos prieš laikraštį.

Tokie nuotikiai duoda progą net ir priverčia kitus laikraščius primesti sąjungiečiams fanatizmą. Ir ištikro, tokie pasielgimai žemina Sąjungos ir socialistų vardą visuomenės akyse.

Taigi, norėdami parodyt, kad nevisi socialistai su minėtųjų ypatų pasielgimu sutinka, bet geidžia, kad žmonės viską pažintų ir suprastų — nes pažįstantis dalyką geriau moka atskirt, kas gera, kas bloga — mēs, žemiau pasirašiusieji, protestuojame prieš tą niekšišką pasielgimą X. ir Co.

Nariai 37 kuopos, Chicago, Ill. { B.Šidiškis
S.Brijunas

Tų sąjungiečių, kurie šaukėsi policijos, kad uždraudus pardavinėti *L. Žmoniją*, — pagirti negalima: netikusį žmonių jie griebėsi, kovai su nepatinkama jiems anarchistiška propaganda. Socialistai turi švaresniais įrankiais kovoti prieš anti-socialistiškas sroves. Reikia išrodinėti anarchistų klaidas mandagių žodžiu ir raštu, faktais. Boikotavimu mums nepatinkamų laikraščių mēs nesustabdysime nei anarchizmą, nei kitos kokios idėjos besiplėtojimą. Vietoje vieno draugo pravardės padėjome X., kadangi nenorėjome tikėti, kad jis būtų šaukęsis policijos. Red.

T E G U L.

(Iš J. Perkuno prakalbos, protestuojant Lietuvių Siuvėjų Unijai prieš kunigo užsipuolimą už dalyvavimą tarptautiškaj demonstracijoje, išreiškimui sąjausmo broliams McNara'ns, atsibuvusioj Brooklyne, 7 spalio, 1911 m.)

Kunigas sakė, jog mes negerai subatoj elgėmės, baisiai nusidėjome, kad teisybės gyvenimo reikalavome... Rods, nei vienas iš mūsų kunigų apkalbamai terioybei nesipriešina, visi Remeikai pritaria.

Bet tegul kunigai apvalo savo gyvenimą nuo intrigų su gospadinėmis; tegul kunigai atiduoda parapijonams bažnytinį išdą, kurį juk, svietas žino, kaip besąžiniškai ir klastingai jie užgriebia: tegul kunigai išmėžia bjaurias savo burnas nuo vylių, kuriais jie taip baisiai kiekvieną iki šiol paralyžuoja, ir tik tada tegul kunigai sako, kada, kur, kas, ką «gerai» ar «negerai» daro.

Kunigas sako, jog mes neturime kovoti, jog mes privalome tik dirbti ir mēlstis...

Kunigas tai šnekėjo, kuomet su stula ant kaklo, reikiš, dievo balsu.

Bet jei svieto garbinamas dievas mums duoda vaikelius vien tik dėlto, kad jų pusė, jaunučių, skurdo viloyse nužutų, taigi už kančias motinoms ir kaštus tėvams tik šaltą kapelį tepaliktų; ar, jei dievas mums duoda vaikelius vien dėlto, kad jie savo jaunystės, brendimo ir mokinimosi metuose prie darbo, palaikymo gyvasties dėlei, prirakinti taptų; ar, jei dievas užlaiko mūsų vaikelius vien tik dėlto, kad jais ponai pasipelnytų; ir, jei dievas sutveria moteris vien tik dėlto, kad jos, anot švento Povylo, net ir kęsdamos tylėtų; kad jos kaip namie, taip ir dirbtuvėj, ir bažnyčioj, ir valdžioj ignoruojamos, ir pertai tuomi labiau skriaudžiamos būtų; ir jei dievas reikalauja, kad mes, jo dangaus dėlei, šesias dienas kas savaitė dėl ponų, valdonų, o septintąją dėl kunigų gyventume; trumpai — jei svieto garbinamas dievas užgiria tą taip skaudžią priespaudos, biednystės, nevalios našta, kuria šiandien mūsų nevidonai mus slėgia ir po kuria mes taip baisiai, taip skaitlingai gniužtame, tegul kunigai parodo tą dievą, o aš pirmutinis, visu inirtimu jį apspjaudeš — nukryžiauosiu

Kunigas sakė, jog mes neturime užtarti tuos «žmogždžius» brolius McNamaras...

Tai daugybės balsas.

Ir ko jie nori?

Kraujo!

Idant, nužude mūsų rodininkus, galėtų tuomi bjauriau mūsų nelaimėje voliotis!!

Nepavydžiu Remeikai nei kitiems vampyrams kraujo... Bet tegul jie patį savo gerkles perpjauja! Patį savo, o ne mūsų kraujuose voliojasi!!!

Socijalistas žino, kodėl jis yra socijalistas, bet jūs nežnote, kodėl jų nėsate socijalistais.

Debs

Kuo socijalizmas yra ir kuo jis nera?

PIRMA atsakysime, kuo socijalizmas nėra, pavartodami Liebknechto žodžius:

«Pasigailėjimas link skurdo, užsidegimas link lygybės ir liuosybės, matymas drauginės neteisybės ir noras prašalinti ją nėra socijalizmu. Pasmerkimas turtų ir paguodonė neturto, kaip mes tą matome krikščionybėje ir kituose tikėjimuose, nėra socijalizmu. Senobinis komunizmas, kokis buvo pirm atsiradimo privačių nuosavybės, apie kurio išganingumą dėl žmonijos taip daug įvairūs entuzijastai (užsidegėliai) sapnavo, nėra socijalizmu.

«Visuose viršminėtuose atsitikimuose nėra tikro pamato socijalizmui, kadangi tenai nėra kapitalistiškos draugijos su josios klasišiais antagonistais. Šiandieninis socijalizmas yra tai kudiškas kapitalistiškos draugijos ir jos klasišinių antagonistų. Be jų negalėtų būti socijalizmo. Socijalizmas ir etika — tai du skirtingi dalykai. Tą faktą reikia laikyti mintyje».

Kuo gi yra socijalizmas? — Tai tarptautinis alginų darbininkų judėjimas dėl sugriovimo pelno (profito), bei išnaudojimo sistemos, kuriai viešpataujant išdirbystės įrankiai ir gantos turtai yra privatiška kapitalistų nuosavybe, kuriais tai įrankiais darbininkai turi iš gantos turtų išdirbti kapitalistams prekius (tavarus), — ir socijalizmas yra podraug įkurimas naujos sistemos, prie kurios darbininkai patį turės žemę, įrankius ir savo išdirbtus daiktus. Kitais žodžiais, socijalizmas — tai panaikinimas kapitalistiškos sistemos ir kapitalistų klisos.

Socijalizmas, kuris šiandien vienus ramina, o kitus baugina, yra tai socijalizmas, paremtas ant Marso mokyklos pamatų. Niekas šiandien nepriduoda didelės svarbos kitokiems, taip vadina miems, socialistiškiems judėjimams. Visos pasaulio socialistų partijos remiasi ant principų, kuriuos išreiškė Marx ir Engels suvirš 60 metų atgal. Tie principai yra:

1) *Ekonomiškas determinizmas*.*) Mintįs ir jausmai kokio-nors didelio skaitliaus žmonių, jų įpročiai; įstatymai, kokius jie sau išsidirba; pagyrimas ir papeikimas, kuriuos jie išreiškia dėl įvairių žmonių pasielgimų — visa tai yra natūrališkos ir neišvengtinios pasekmės, paeinančios iš to, kokiu būdu jie gauna pragyvenimą, kokiu būdu įgyja sau maistą ir kitus gyvenimo reikmenis. Paaškinimo dėlei, paimkime kad ir šios dienos Amerikos gyventojus. Jie yra pasidalinę į grupas. Mažesnėji, bet ligi šiol tvirtesnėji grupą, susideda iš kapitalistų, kurie gyvena pertekliuje ir išdykavime, o dirba arba menkai, arba suvis nedirba; kadangi kita grupą turi jiems dirbti. Kapitalistai tiki, kad aplūpti darbininkus yra doras ir geras dalykas. Bet tie patįs kapitalistai mano, jog tai darbininkas daro blogai, jeigu jis ką-nors pasivagia nuo kapitalisto arba pasistengia sumažinti kapitalistui pelną, dalyvaudamas straike. Ir kapitalistai užlaiko mokytojus, kunigus ir redaktorius, kad šie mokintų darbininkus taip manyti, kaip kapitalistai mano. Bet labiau susipratusieji darbininkai jau turi savo pačių klisos išdirbtus supratimus apie dorą ir gerą; jie gerbia darbininką, ištikimą savo klisos reikalams, ir visų-labiausia neapkenčia s k i a b o — išdaviko-parsidavėlio.

2) *Priedamoji vertybė* (surplus value). Alginis darbininkas, abelnai, gauna už savo darbą tiek, kiek jam būtinai reikia pragyvenimui; jam neduoda nei daugiau, nei mažiau. Daiktai, arba prekiš, kuriuos jis išdirba, yra mainomi kits ant kito, maž-daug pagal tikrą jų daiktų vertybę, tai yra, pagal darbą, reikalingą pagaminimui kiekvieno daikto-prekio. Bet alginis darbininkas teturi tik tai vieną preki, kurį jis gali parduoti, o tuo prekiu yra darbininko išgalė dirbti. Jis parduoda tą išgalę už jos vertybę,

*) Arba materialistiškas istorijos supratimas ir išaiškinimas.

nera?

pavartodami

link lygybės
prašalinti ją
turto, kaip
nėra socija-
lismo priva-
sios taip daug
alizmu.

pamato soci-
os su josios
yra tai kudi-
zmų. Be jų
du skirtingi

ginių darbi-
išnaudojimo
gamtos tur-
rankiais dar-
rekius (tavo-
sistemos, prie
avo išdirbtus
nimas kapita-

itus baugina,
amatų. Nie-
taip vadina-
lio socialistų
ir Engels su-

ai kokio-nors
kuis jie sau iš-
ia dėl įvairių
švengtinis pa-
gyvenimą, ko-
enis. Paaiški-
vytojus. Jie
rtesnėji grupa,
išdykavime, o
tita grupa turi
bininkus yra
mano, jog tai
nuo kapitalis-
dalyvaudamas
ir redakto-
ip kapitalistai
uri savo pačių
erbia darbinin-
sia neapkenčia

is darbininkas,
ai reikia pragy-
Daiktai, arba
rito, maž-daug
rbą, reikalingą
nis darbininkas
uo prekiu yra
už jos vertybę,

is darbininkas,
ai reikia pragy-
Daiktai, arba
rito, maž-daug
rbą, reikalingą
nis darbininkas
uo prekiu yra
už jos vertybę,

mmas.

bet į dvi-tris valandas jis išdirba tiek, kiek jam yra užmokama už darbą; likusią dalį dienos, apie 6-10 valandų, jis dirba kapitalistui uždyką. Ir tomis valandomis jis išdirba kapitalistui tai, ką socialistai vadina *pridedamoji vertybė*.

Tą pridedamąją vertybę dabar pasiima kapitalistai, kadangi jų savastyje yra žemė, mašinerija ir žali, bei neapdirbti materijalai. Jie moka darbininkams tik mažą algą, o patis suvalo reštą. Su mašinerijos pasigerinimu, kapitalistui eina vis didesnė naudos dalis, o darbininkui vis mažesnė. Kapitalistai mano, buk tai yra teisinga ir gera. Tą-pat mano ir «geri» darbininkai, tokie, ką tiki į tą dorą, bei morališkumą, kurį į darbininkus pripumpuoja kapitalistų apmokami kunigai ir mokytojai. Bet aiškių, neužtemdytų smegenų darbininkai, tie, kurie galvoja patis už save, reikalauja, kad daiktai, kuriuos jie išdirba, prigulėtų išdirbėjams tų daiktų. Jie nori pavartyti sau iš kelio kapitalistus ir patis tapti savininkais įrankių, kuriuos jie vartoja, ir daiktų, kuriuos jie padaro. Kapitalistai, žinoma, nenori išpildyti darbininkų reikalavimų ir be kovos iš savo pusės neužšileis darbininkams. Tokiu būdu ir *eina*

kliasų kova

Socialistų partija, organizuota kiekvienoj kapitalistiškoje šalyje, yra tai mašina, su pagalba kurios alginiai darbininkai veda savo klasinę kovą. Bet da yra ir kita mašina, su pagalba kurios yra irgi vedama darbininkų klasinė kova. Ta kita mašina — tai unijos. Francijoje unijos yra revoliucijoniškesnės už pačią Soc. partiją. Amerikoje ilgšiol unijos buvo vedamos tokių sau politikierių, kurie apturėdavo visokias malones nuo kapitalistų ir todėl labai saugodavosi, kad jų neįžeidus. Vienok ir Amerikos darbo unijose jau pradeda pasirodyti permainingi ženklai, ir Amerikos socialistai deda dideles pastangas, kad unijas padarius tikrai revoliucijoniškomis.

Amerikos Socialistų partija dabar turi apie 150,000 narių, bet ji smarkiai auga, ir į kokius 2-3 metus turės kokį milijoną narių, ir, be abejo, nereiks ilgai laukti, iki prie jos prisidės beveik visi organizuoti darbininkai. Alginis darbininkas «nieko negali prarasti, apart savo retėžių». Reikia jam vientik įkvėpti dvasią pasipriešinimo prieš pikta, kurį jis kenčia nuo kapitalistų, o jis greit taps aiškiai mąstančiu socialistu. Iš darbininko yra lengva padaryti socialistą todėl, kad jis nėra per daug permirkęs kapitalistiška filozofija. Kitas dalykas yra su kapitalistu ar išauklėtu kapitalisto pralaužimu, net jei jis neturi jokio kapitalo. Tokiems reikia ilgai studijuoti tuos principus, kurie darbininkui yra patis savaimi aiškūs.

Ne reforma, bet revoliucija. Kapitalistas, kuris ateina į Socialistų partiją, kuone visuomet turi pilną galvą reformų. Alginis darbininkas žino, kad reformos yra bergždžios; kad niekas darbininko neišgelbės, kaip tik revoliucija, visuotinis dabartinės sistemos perversmas. Reformos užduotis yra — biskelį ilgiau palaikyti kapitalistišką surėdymą. Užduotis revoliucijos yra — padaryti jai galą sykį ant visados.

Darbininke! tu turi dalyvauti savo klasios kovoje. Tą kovą padarė ne Socialistų partija. Ją padarė pramonijinis išsivystymas. Tu esi *kliasų kovoje*, ar tau patinka ta mintis ar nepatinka. Budamas joje, tu gali daryti du daiktus ir tik tai du: Tu gali stovėti už kapitalistą; ir gal jis tave padarys savo mylimu vergu už tai, kad tu busi savo klasios išdaviku; bet atmink, kad kapitalistas neužlaikys daug mylimų vergų. Iš antros pusės, *tu gali stovėti už savo paties klasę*. Nesibijok. Tu nebusi vienas. Revoliucija artinasi visvien, ar padėsi jai ateiti ar ne Būk žmogus! Žiebk tą revoliuciją!

T. Goris,

Kapitalistų Ilikimas.

Socialistiškas judėjimas be perstojo, nuolatai ir tvirtai žengia pirmyn. Tas faktas įkvepia kapitalistams nuliudimą ir baime.

Jie buvo pripratę užmušinėti radikališkus politiškus judėjimus, bet jie jau pamatė, jog socialistišką judėjimą negalės užmušti; nuolatiniai atsitikimai jiems parodė, jog socialistiškas judėjimas yra įstatymu pats savyje. Ir kapitalistų ginklai, vartojami prieš socialistišką judėjimą, atsikreipia prieš pačius kapitalistus.

Socialistiškas judėjimas nėra kokia tai palaida organizacija, susidedanti iš pusiau-keptų reformatorių, nežinančių, ko jiems reikia. Priešingai, tai yra tvirta organizacija, susidedanti iš klasiniai susipratusių, žinančių ko jiems reikia, agresyviškų (užpuolančių) vyrų ir moterų. Tie vyrai ir moteris eina ir eis tiesiai, neatlaidžiai, prie savo tikslo, ir nei kapitalistų gudrus manevrai, nei jų malonumas, nei gąsdinimai, nei įžeidimai neiškreips tuos vyrus ir moteris iš jų kelio.

Tie vyrai ir moteris supranta reikšmę istorijos; jie supranta laiko ženklus; jie supranta pramonijos išsivystymą.

Todėl jie gali, abelnai, teisingai nuspresti apie ateitį. Kuomet jie sako, jog socializmas yra sekantis žingsnis pramonijinėje evoliucijoje, tai jie ne svajoniškai spėlioja. Neigi jie tai sako dėlto, kad jie norėtų socializmo. Jie tik tai išreiškia tas pasekmes, prie kurių visa žmonijos istorija priveda.

Kapitalistai nerimauja ne vien dėlto, kad jie negali suturėti socialistišką judėjimą, bet juo labiau dėlto, kad jie negali jam užkentki, kuomet jie atvirai prieš žmones užsiuola ant socializmo.

Galima užmušti melagystę, jeigu smarkiai užpulsime ant jos ir darodysime, kad tai melagystė. Bet teisybė tarpsta, kada kas daro ant jos užpuolimus. Kiekvienas užpuolimas ant teisybės priverčia žmones ją ištyrinėti. Ir kuomet jie ištyrinėja ją, jie atranda, kad tai teisybė.

Taip-pat ir kiekvienas užsiuolimas ant socializmo yra įmone socializmo praplatinimui. Taip dalykams stovint, nedvyvai, kad kapitalistams reikia krapštytis galvas ir išgąstauti — jiems pradeda darytis aišku, jog socializmas yra neišvengtinus.

Al. Taurupis.

Prof. August Forel.

LYTIŠKOJI ETIKA.

(Užbaiga)

Valstija ir įstatymai turėtų rūpintis tik tai, kad tėvai išpildytų savo pareigas linkui kudičio. Prie to reikia da pastebėti, kad ženybinė sutartis, kad ir ant žinomo aprubežiuoto laiko, visai nėra nemorališka. Šitą išsiskakė net krikščioniškasis filozofas Sekreton savo veikale «Le Droit de la Femme».

Nevasinga ženyba arba laisvas lytiškasis susinešimas turi būti daleistas ir įstatymai neprivalo į tai kištis, kolei tas nekenkia nei vieno gerovei, sveikatai ir tt.

Perkamasis lytiškas susinešimas, kokioj jis neapsireikštų formoje — ar tai kaipo piniginė ženyba, ar tai kaipo prostitucija — yra nemorališkas, nes remiasi ant išnaudojimo už pinigus; nemorališkas yra ir dėlto, kad jis nupuldo žmogų dvasioj ir nėra meilės vertas. Prostitucija yra visų lytiškųjų nedorybių ir nenormališkumų universitetas; per prostituciją lytiškasis geidulis buna davedamas iki žemiausio ištvirkimo laipsnio, o moteris įstumiamos į baisiausią vergiją.

Ir didžiausias etikos priešas — tai prostitucija. Tik labai apgalėtina, kad tas pavojingiausias nedorybės šašas lytiškojo gyvenimo dirvoje randa užtarimą pas valdžią ir daugelį daktarų,

kurie uždengia jį sveikatos ir hygiėnos uždangalu!... Čia jau aiškiai pasirodo, kad draugijinė hygiėna ir etika yra vienas ir tas pats. Tikslai aklas specialistų-daktarų pasiputimas tegalėjo pripažinti už hygiėnišką tokių baisių pavojų, kaip valdžios organizuotų paleistuvystės namų įvedimas ir jų palaikymas. Kas fiziškai ir dvasiškai naikina rasą, tas negali būti draugijiniai hygiėniškas, ir visai yra kvailas toks išvedimas, kad tuomi esą apsaugojami žmonės nuo lytiškųjų ligų!

Be to, perkamasis lytiškas susinešimas neturi jokios meilės, kuri rištų vieną prie kito. Jis yra tikslai įrankis užganėdinimui lytiškojo geidulio ir, be abejonės, stovi da žemiau ir už saužagystę. Ir kiekvienas, kuris tik naudojasi prostitucija, yra priskaitytinas prie tų draugijos prasikaltėlių, kurie pagamino tą purvyną, kuriame įklimpo dalis draugijos narių, kuriuos mes vadiname prostitutėmis. Trumpai sakant, pavidimas(?) ir prostitucija yra draugijinė vėžio liga ir todėl nemorališka. Pinigai sugadina visą mūsų kultūrą visose šakose, suteikdami progą išnaudoti žmogui žmogų, su pagalba visų kapitalo būdų. Prostitucijos kapitalas veikia išvieno su alkoholio kapitalu, kad perkamą, žiauriai prostitutę padaryti meilės dievaite, o vyrą kraugeriu ir jos auka. Tuodu kapitalai yra sykiu ir mūsų anukų didžiausi priešai, nes tankiai kudikių gaminimas priklauso nuo alkoholinio suerzinimo, ir tokiu būdu sėkla buna pavesta alkoholiškam ar lytiškam ištvirkimui arba visiškam sugadinimui! Todėl kovokime prieš tai vardan etikos!

Prie to reikia pastebėti ir apie daugelį ligų ir nenormališkumų. Pirmiausia atkreipkime dėmesį į lytiškąsias ligas, ypatinai, į sifilį ir triperį, kurios tankiai išardo šeimynos laimę ir pražutiniausiai atsiliepia ant kudikių. Žmonės užmiršta, arba nežino, jog *chroniškasis triperis užnuodija šeimyną ir kad nugarkaulio smegenų dilimas ir taip vadinamas „progresyviškas paralyžis“ nėra niekas kitas, kaip tik vėlyva sifiliso pasekmė į 10 iki 20 metų po susirgimų.* Tyrinėjimai yra daro, kad iš visų lytiškųjų ligų 75% arba tris ketvirtis įgaunama alkoholiškame svaigulyje. Tas, žinoma, tankiausiai atsitinka per prostituciją, kuri yra tikra lytiškųjų ligų fabrika. Kas pats serga kokia nors lytiška liga ir, nepaisant į tai, susituokia su sveika ypata, tas padaro labai nemoralšką darbą, jeigu ne prasižengimą. O tas atsitinka kasdieną. Daktarai, kurie oficijališkai apžiuri ir gydo prostitutas, gana gerai žino, kad jie tokiu būdu gali tikslai ant trumpo laiko sulaukyti pavojingesnius ligos apsiereiškimus, o ne pamatiniai išgydyti pačią ligą. Vienok, nežiurint į tai, tokioms prostitutėms yra daleidžiama užsiimti tuo apgailėtinu amatu! O tokių prostitučių, kurios neturi lytiškųjų ligų bakterijų, yra labai maža dalelė.

Toliau eina lytiškojo instinkto perversijos (iškrypimai), kurios tankiausia buna įgimtos. Iš pavojingesnių pastebėsime tik žadizmą, mosošizmą ir enhibicionizmą. Tokie žmonės, kurie yra kankinami *įgimtų perversijų, turėtų išsivogti nuo apsiėdimo ir gaminimo kudikių.* Bet jei kas, norėdamas užganėdinti lytiškąjį geidulį, kenktų kitiems, tai jis yra priskaitomas prie dvasiškai ligotų žmonių ir turėtų būti padaromas nekenksmingu draugijai, t. y. reiktų jį gydyti, tačiau ne bausti. Dabartiniai įstatymai tokiuose atsitikimuose pasielgia atbulai. Kas reiktų gydyti, jie tą nubaudžia, pasiremdami ant teologiskų dogmų pamato. Na, ir kas gali būti klaidingesnio, kaip išaiškinimas ligoto padėjimo, kaip nuodėmės, arba prasižengimo?

Saužagystei yra daug priežasčių, bet jų neminėsimė. Tik pasakysime, kad į saužagystę daugelis žiuri irgi visai atbulai. Tokius žmones, kurie užsiima saužagyste, reiktų suraminti, atkalbinėti, sutvirtinti, gydyti ir stengties taip sutvarkyti, kad jie galėtų normaliai užganėdinti lytiškąjį geidulį (bet tik jau ne per prostituciją) — tai yra vienatinis ir tikras saužagystės gydymas.

Mes žinome, kad iki šiolei teologai ir juristai (teisininkai) kovojo prieš visus tokius apsiereiškimus keiksmiais ir pataisos namais.

Bet tokia kova jokios naudos neatnešė nei dorai, nei sergantiems, nei žmonijai.

Smegenų ir dvasios nenormališkumai, įgimtos psichiškos (dvasiškos) silpnybės, arba psychopatijos, kaip va, morališkasis idijotizmas, epilepsija (nuomaris), hysterija ir daugelis kitų — yra priežastis daugeliui lytiškųjų nenormališkumų ir prasižengimų ir nelaimingų ženybų, arba, teisingiau sakant, yra priežastis ženybinio pragaro, nelaimingų kudikių gaminimo ir tt. Ir čia alkoholis yra akmuo, ant kurio suklumpa žmonės. Girtuoklybės paprotys gimdo psychopatus (dvasiškai ligotus) per sėklos sugadinimą, ir tokiu būdu daugelis kudikių, taip gimusių, esti pavojingais alkoholikaais. Čia irgi reikalinga užkišti tą pikto šaltinį, prašalinant priežastis.

Ir kitos įgimtos ligos, kaip va, angliškoji liga, trumpregystė, kraujo ligos ir tt., lošia savo rolę prie etiškai-lytiškųjų nuotikių, nes jos visgi daugiau ar mažiau kenkia atskirai ypatai ir draugijai. Tokiems žmonėms reiktų neužmiršti, kad jų ligos gali pereiti per įsigimimą į kudikius, todėl labai būtų patartina, kad jie gerai apsimastytų kas link gaminimo kudikių, arba visai nesivestų.

Dabar gal jau girdi, mielas skaitytojau, ką į tave kalba tikrai humaniška (žmogiška) etika:

Tu negali perkeisti žmonijos įgimto pamato, bet tavo pareiga yra, kada jau mokslas apšviečia tą klausimą, pasistengti suteikti savo kudikiams daugiau laimės ir draugijinės vertės, negu mes dabar turime. Dėl to tu privalai *pasišvesti ir energiskai kovoti prieš privatišką kapitalo valdymą ir prieš visus jo išnaudojimo būdus; prieš visus svaiginančius nuodus ir neperstoti tolei, kol nebus pergalėti visi žmonijos priešai.* Lytiškojo sugyvenimo klausime tu privalai atmesti tą veidmainybę, kuri yra slepiama po «doros» uždangalu, ir rupintis, kad jos vietoj užviešpatautų teisybė. Tu taipgi privalai atiduoti moteriai jos gamtiškas tiesas, lygias vyrui.

Visus fiziškai ir dvasiškai ligotus ir silpnus tu privalai pamokinti, kad jie negamintų kudikių, o jų išsvengimui pavartotų sveikatai nekenksmingus įrankius. Tavo pareiga yra rupintis ir apie tai, kad visiems *nenaudėliams ir ligotiems būtų uždrausta gaminti kudikius,* tikslai, žinoma, nestatant kokių neišpildomų(?) reikalavimų, t. y., daleidžiant jiems normaliai užganėdinti lytiškąjį geidulį; ir kad nei prie apsiėdimo, nei prie persiskyrimo negalėtų būti pamatu turtai, bet tikslai abiejų lyčių draugijinė vertė ir jų vidurinė harmonija. Tu privalai mokinti, kad moteris negimdytų per daug tankiai, nes tas irgi kenksminga, bet to išvengimui tegu jos pavartoja sveikatai nekenksmingus įrankius. Tokiu būdu tu prirengsi žmones prie tikro rasos auklėjimo, prie laimingesnio ir tobulesnio gyvenimo. Ir taip tik tu suteiksi atsakančią dirvą tikrai lytiškojo sugyvenimo etikai.

Vertė Barabošius.

APŽVALGA.

«Svečiai-nebuvėliai» išdumė Lietuvon, prisirinkę nuo kvailių apie \$20,000; gal dėlto taip skubiai išsinešdino, kad pradėjo darytis jiems karšta nuo *Koros* ugnies. Galėjo tikėtis, kad ir daugiau bus tokių paliudijimų, kaip Zaborowskio ir Kutros. Vienoj Philadelphiajioje yra keli desėtkai darbininkų, kurie gyvena Kaune revoliucijos metu ir atmena «oberpoliceisterio» Alšausko darbus. Keliatas jų būtų pridavę *Kovai* prisiegtus paliudijimus apie to «oberpoliceisterio» karžygystes. Keturi paliudijimai iš kitur guli *Koros* redakcijoje, kuriuos negarsiname, bet kurie būtų susigadiję, jeigu jau būtų šaukę mus teisman. Tačiau, «svečiams» išsibeldus, rodos, neužsimoka tuos paliudijimus talpinti — jie maž-

nei sergantams,

imtos psichiškos va, morališkasis daugelis kitų — už ir prasižengit, yra priežasčia ir tt. Ir čia alės. Girtuoklybės per sėklos suganusių, esti pavotą pikto šaltini,

a, trumpregystė, tiškųjų nuotikių, patai ir draugijai. os gali pereiti per kad jie gerai apnesivestų.

tave kalba tikrai

bet tavo parelga sistengti suteikti tės, negu mes daiškaiki kovoti prieš imo būdus; prieš bus pergalėti visi e tu privalai atos» uždangalu, ir u taipgi privalai ai.

privilai pamokinti, artotų sveikatai intis ir apie tai, sta gaminti kudi(?) reikalavimų, t. išskajį geidulį; ir galėtų but pama- tē ir jų vidurinė gimdytų perdaug ai tegu jos pavar- ūdu tu prirengsi nio ir tobulesnio vā tikrai jai lytiš-

Barabošius.

inkę nuo kvailių kad pradėjo dary- kad ir daugiau os. Vienoj Phi- gyveno Kaune re- Alšausko darbus. udijimus apie to diijimai iš kitur kurie butų susi- is, «svečiams» iš- pinti — jie maž-

daug tą-pat pasako, ką ir Kutra su Zaborowskui.

Tuli laikraščiai ragino Alšauską atsakyti ant daromų jam užmetimų, bet juk susipranta katė, pieną paliejusi. Taip jis ir išnėrė sau, pasidžiaugęs iš to, kaip energiška juos gynė Valiai-Virsniai, Širvydai, Karoliai Vairai ir kiti kandidatai į ex-socijalistus, ex-socijalistai ir «patrijotai». Da ir dabar Valys-Virsnis *Lietuvoje*, kelines pasiraitytes, strapalioja apie Kutrą ir apsiptodamas rėkia, buk Kutra negalėjęs patirti apie Alšausko «donosus». Virsnis-Valys nuduoda tokį žiniją slaptos policijos «parėdkų», jog labai lengvai galėtų pamislyti, kad jis buvo tos policijos šnipu. Bet apsidairęs atrandį, iš kur tos visos žinios pas Valį-Virsnį ėmėsi — ugi iš *Vienybės Lietuvininkų*. Ką tenai Širvydas primalė apie Kutrą, visą tai musų «žinovas» Virsnis pasisavino ir prie Širvydo neva faktų pridėjo savo daugelį žodžių ir tik žodžių. Vadinasi, viedrą «vyno» atmicšė užėtku vandens. Čia tai ir pasirodo joku- byniškas gabumas musų kandidatų į ex-socijalistus.

* * *

Drg. Kutra mums rašo, kad jis dasigavo į tarnystę žandarme-rijos kanceliarijon per savo draugą, kuris buvo tulo «čionovniko» sekretorium. Taupydami vietą ir nematydami reikalo aprašinėti visas ceremonijas prieš Kutros priėmimą į tą kanceliariją ir po priėmimui, paduodame vientik tą ištrauką iš jo laiško, kurioje jis pasiaiškina, kodėl jis pirmiaus tylėjo apie kn. Alšausko darbus. Ir taip, Kutra sako:

«Negyvenant tarp lietuvių ir neskaitant jų laikraščių, man nei mintin neatėjo rašinėti apie tokias išdavystes. O kita, jos labai man išrodė paprastos, kadangi žandarų kanceliarijon atėidavo daug tokių laiškų, kuriuose budavo skundžiama pasivedimas tokių-tai-tokių ypatų. Kartas nuo karto kokį žingicidesnį laišką pasiimdavau arba nusikopijuodavau. Tokiu būdu, buvau susirin-kęs kelis «otca Konstantina» laiškus. Atvažiavęs į Manchesterį, N.H., susiėjau su Jonu Boguslavskiu, kuris turėjo nuo Alšausko «darbinį» paliudijimą. Ir dabar tai pamačiau, kad tas paliudijimas rašytas «tėvo Konstantino» ranka.

«Dabar man nekuri užmeta, kodėl aš ligšiol tylėjau. Bet gerai, aš pasiklausiu užmetėjų: kokiems galams aš turėjau skelbti, kad kn. Alšauskas po vardu «otice Konstantin» yra Kauno žandarmėrijos šnipas! Naujai atvykus į šią šalį, man nėsimatė nei naudos, nei reikalo tą skelbti; todėl ir tylėjau, o tuos laiškus, kaipo nereikalingus popiergalius, sunalkinau. Teliko tik vienas tokis laiškas pas mano pažįstamą Lietuvoje. Paprašiau, kad atsiųstų. Kad tai bučiau žinojęs, jog šnipas atvažiuos į šią šalį aukų rinkti! Kada viens socialistiškas laikraštis Lietuvoj buvo pakėlęs klausimą: ar kn. Alšauskas nėra šnipas? aš Lietuvos laikraštijon paduoti laiškus «tėvo Konstantino», kaipo davodus Alš. šnipystės, negalėjau, nes tąsyk aš da ir nežinojau, ar «tėvas Konstantinas» yra kn. Alšauskas. O kad bučiau ir žinojęs, tai iš šnipo išdavimo butų išėję nenauda ir man ir tiems Lietuvos laikraščiams, kurie butų patalpinę anokį faktą».

Mums išrodo gana silpni visi tie užsipuldinėjimai, kuriais musų «patrijotiški» ir klerikališki laikraščiai vaišina Kutrą. Paaiškinant, kam musų «patrijotiški» laikraščiai taip ant Kutros užsipuldinėja, — reikia pasakyti, kad musų «patrijotai» iki tokiam laipsnui da tebėra prisigėrę kuniginės smarvės, jog jiems ir šv. Povylą atvesk už ludytoją prieš kunigus-«veikėjus» — ir tai jie neįtikės, jog musų kunigai-«veikėjai» gali buti tuomi, kuomi jie yra — šelmiais, oberpolicmeisteriais.

* * *

N42 *Vienybė Lietuvininkų* pamatuotai nurodo, kad *Draugas* peranksti gieda «Sursum corda», iš priežasties neva stiprėjančios katalikiškos dvasios pas Amerikos lietuvius, ir kad *Draugas* be pamato džiaugiasi iš laisvamanių ir socijalistų silpnėjimo, kuris, anot

Draugo, apsiereiškias tame, jog SLA. ir LSS-ga(!) smunka žemyn. V.L., parodžius, kodėl *Draugui* nėra ko džiaugtis dėlei suirutės Susivienijime, sako:

«Kas link socijalistų, tai vėla nėra ko *Draugui* džiaugtis; nes jeigu pas juos ir butų tokie dideli vaidai, tai jie neišeis ant klerikalų naudos, bet kaip tik atbulai. Pas juos yra transformacija, verda nuomonės, iškila ir negeistlini sumizgimai. Bet šitas viskas tik juos atnaujina; nereikalingus galvalus laikas iš jų tarpo išmes, šiukšles išvalys, ir socijalizmo, kaipo tam tikros filosofijos doktrina, vis tarp lietuvių tobulinsis (žinoma, mes neskaitom socijalistais visokių fanatikų, kurie gyvenimo nepažįsta, lietuvių gyvenimą trukdo, ir per tai patį socijalizmo plėtojimąsi tarpe lietuvių visuomet stabdo).

«*Draugo* prieš pirmėivius paleistasis šūksnis: «Sursum corda» yra tik popierinis kardas. Nes paprasčiausi logika ir, anot amerikonų, *common sense* parodo, jog tas kardas gali *Draugui* suteikti tik pasigrožavimą, kaip vaikui su tite, bet praktikoje jis pasirodys niekam netinkamu».

Kad Sąjungoje yra fanatikų, tai teisybė. Bet išsireikšti apie visą Sąjungą, kaipo fanatikų organizaciją, tai butų netelsinga, o *Vien. Lietuvininkų* neretai taip išsireiškia. Ji mėgsta kritikuoti *Kovą* ir Sąjungos veikimus, kalpo ne tikrai socialistiškus, vienok nepasistengia parodyti, kur mes darome klaidas socijalizmo teorijoje ir praktikoje. Ypatingai norėtume, kad V.L. parodytų mums faktais iš socijalizmo teorijos ir praktikos, kur mes, prieš kokius socijalizmo punktus prasižengiame musų atsinešime linkui tautystės. Juk už šį atsinešimą V.L. redakcija pati mus šmeižia ir daleidžia visokiems «jonvaikiams» šmeižti. Suprantama, jog mes iš «patrijotų» pusės nelaukiame teisybės linkui socijalistų, bet V.L. redaktorius, kaip pasisako, yra socijalistas, todėl mes ir atsikreipiame į jį. Gal, vienok, visa bėda tame, kad jis nori buti «nepaprastu» socijalistu.

* * *

Jeigu kun. Alšauskas, revoliucionierių ryjikas — ne niekšas, tai nėra niekšų visame pasaulyje.

O Valys-Virsnis supyko ant musų, kad pavadinome kun. Alšauską niekšu. Ir liepia jis mums, kaipo socijalistams, užvesti su tuo šnipu-kunigu «meilę, lygybę ir brolybę».

Bet mes, patįs nejausdami jokių meilių, lygybių ir brolybių linkui šnipų, pavadame Valiui-Virsnui atlikti tą «šventą» pareigą — meiluotis, lygintis ir broliuotis su šnipais, ką jis dabar ir daro.

Ačiu Valiui-Virsnui už jo pamokslus, kurių jis nesigali «Kovai», bet tuose pamoksluose apsiereiškia nedaugiau proto ir logikos, kaip pas byle kokį «Salaveišių» armijos kapitoną.

AMERIKA.

«Progresiviškųjų» balius.

Chicago. «Progresiviškiejie» republikonai iškelė didelį balių Wisconsin gubernatoriui R. LaFollete, savo lemiamam kandidatui į Suv. Valst. prezidentus. Tų «progresiviškųjų» buvo 200. Labai gyrė La Follette'ą ir peikė Tafą. Garsino labai progresiviškus principus ir vartojo socijalistiškus išsitarimus.

«Progresiviškiesiems» su savo «progresiviškumu» nori įgyti liaudies užsitikėjimą, kad jie busią jos tikri geradariai. Vienok savo šaknyje jų «progresiviškumas» yra tam, kad nustelbti darbininkų revoliucijonišką dvasią, besipliečiančią skersai—išilgai Amerikos. «Progresiviškiesiems» stengiasi, iš vienos pusės, palaikyti Morgano ir kitų milijonierių valdžią šalyje, o iš kitos pusės — nuraminti darbininkus, su pagalba ketinamų progresiviškų reformų.

Baliuje buvo atstovai nuo 28 valstijų «progresiviškų» respublikonų. Tie politiškieji mekleriai turi gana gerą pasisekimą tarp liaudies. Socijalistų priedermė yra aiškinti liudžiai, kas tai do vieni yra tie «progresiviškiesiems».

«Pasikėsinimas» ant Tafto.

Santa Barbara, Cal. Geležinkelio vačmanas atrado 30 palkučių dinamito ant Southern Pacific geležinkelio tilto, kuriuo keliomis valandomis vėliau turėjo pravažiuoti speciališkas prez. Tafto traukinyse. Dinamitą, matyt, padėjo priešai minėto geležinkelio darbininkų, dabar straikuojančių. Kaltė norėta primesti straikuojantiems. Buvo šerifo padaryta tyrinėjimai, kurie ir parodė, jog dinamitas buvo padėtas ne su siekiu užmušti prezidentą. Šerifas sako, kad, jeigu būtų norėta užmušti Taftą, tai nebutų taip anksti dinamitas padėtas Vačmanas, be abejonės, papirktas, pasakojo, kad jis matęs tris žmones dedant dinamitą ir jie nuo jo pabėgę.

8975 žmogžudysčių.

Tiek žmogžudysčių buvo praeitais metais Suvienytose Valstijose; yra tai 900 daugiau, negu pernykščiais metais. Suvienytos Valstijos iš to atžvilgio stovi labai «augštai», nes ant kiekvieno milijono gyventojų atsieina po 118 žmogžudysčių, tuo tarpu kaip Italijoje ant kiekvieno milijono gyventojų atsieina apie po 15 žmogžudysčių, Canadoje—13, Anglijoje—9, o Vokietijoje—5.

Didžiausia žmogžudysčių prižastis — tai neturtas, skurdas. Męs matome, kad kure darbininkas libiau paleistas ant dievo valios, kur jis neturi sau aprupinimo, ten ir žmogžudysčių skaitlius didesnis.

Prezidentas Taftas sykj išsitarė, jog Am. teismai per daug lengvai teisia žmogžudžius, sako: iš 86 paprastai tiktai vienas teesti pasmerkiamas nužudymui. Ar reikia kraugeringesnių norų ir niekesnių sumanymų! Taftas ir kiti jam panašūs vadovai yra akli kas link tikros žmogžudysčių priežasties — o ta priežastis svarbiausia yra kapitalistiškas surėdymas. Kol priežastis nebus pašalintos, tol ir jų pasekmės atsikartos, nežiurint jokių kaltuvių ir elektrikinių kedžių, grasi nančių prasikaltėliams.

UŽRUBEŽIS.

CHINIJOS REVOLIUCIJA. Revoliucionieriai smarkiai sumušė valdžios kariumenę dvidieniniame mušyje ties miestu Hankow — užmušė 700 kareivių. Valdžišką kariumenę turėjo galiaus

bėgti. Paliko 6 kanuoles ir daug kltų ginklų, amunicijos ir šėtrų. Revoliucionierių krito mušyje apie 250. Revoliucionieriai šuviais iš kanuolių taip sušaudė du valdžios kariškus laivus Hankow'o uoste, kad jie vos paspėjo pabėgti nepaskendę. Vieno laivo kareiviai pristojo prie revoliucionierių, o savo laivą paskandino; gi penki laivai sveiki pabėgo.

Valdžia skubiai šaukia kareivius aplinkui Pekiną, bijodamasi, kad ir ten nekiltų revoliucija ar neatvyktų revoliucionieriai iš Hu Peh provincijos.

Laimėjimas revoliucionierių iššaukia betvarkę valdiškoje kariumenėje. Tukstančiai valdiškos kariumenės žada kelti maištus prieš valdžią, ypatingai, kad valdžia neapmoka algos. Neapmokėtoji kariumenė atsisako eiti prieš revoliucionierius.

Revoliucionieriai turi užėmę didelį geležinkelio tunelį, esantį 100 mylių atstu nuo Hankow'o. Jie taipgi iš užpakalio apėjo valdišką kariumenę ir išardė jos užpakalyje desėtkus mylių geležinkelio, užkertant jai greitą pabėgimą.

Revoliucionieriai sumušė ir pravijo 20,000 valdiškų kareivių ties Kwang-Shui. Revol. armija, susidedanti iš 15,000 žmonių po vadovystę gen. Li Yueng'o, užgrobė nuo valdiškos kariumenės visas kanuoles, šautuvus ir visą traukinį amunicijos.

Revoliucionieriai paėmė miestus Ichang, Chang-Sha, Siao-n'a, Siangkan'a ir geležinkelį ties Kwang-Shui. Prasideda gyvas revoliucijinis bruzdėjimas mieste Shanghai.

Pasirodė valdiškos kariumenės valdyboje suktybės — mušyje ties Hankow'u iš valdžios kanuolių šaudyta medinėmis kulkomis, vietoje šplžinių.

Revoliucionieriai užpuolė ant ateinančios iš šiaurės armijos. Mušis tęsėsi po šešias valandas per dvi dienas. Per abidvi puses užmušta 540 žmonių, vienok daugiau iš valdžios pusės.

Revol. pamušė valdžios kareivius ties Tsi Nan Fu, paėmė tą miestą ir sudegino gubernatoriaus rūmą. Didesnė dalis vald. kareivių pristojo prie revoliucionierių. Revoliucionieriai yra užėmę Kwang Shun kalnuose 36, t. y. visus svarbiausius kalnų praėjimus—tarpkalnes. Tai yra labai svarbūs karški punktai. Jie duoda revoliucionieriams kontrolę ant vald. kariumenės, kuri tuo geležinkeliu yra atgabenama į provincijas revoliucija užsidegusias. Pekine didelis sumišimas valdiškose luomose. Kilo paskala, buk mirė sosto įpėdinis. Valdžios laivynui truksta maisto ir kanuolinių kulų. Žemosios rūšies darbininkai, taip vadinami, «kuli», tukstančiai ateina į revoliucionierių eiles, o tie, kurie da neatėjo pas revoliucionierius, tai revoliucija apimtose provincijose degina valdiškus butus, ardo tiltus ir geležinkelius.

Revoliucionierių tarpe viešpatauja aštri disciplina. Vienas jų oficerias, kuris, rinkdamas pinigus revoliucijai, dalį jų pasilikė sau, tapo revoliucionierių nužudytas.

Valdžia išleidžia atsišaukimus į revoliucionierius, kalbindama juos padėti ginklus ir prižadėdama atleisti už sukilimą. Liaudis, abelnai, užjaučia revoliucionieriams. Jei jiems pasiseks da keliatą mušį laimėti, tai, be abejo, ta liaudis griebsis ginklo prieš valdžią, o piniguočiai duosią revoliucijai pinigus. Valdžiai labai trumpa su pinigais. Kilus revoliucijai, žmonės puolėsi atsiimti savo pinigus iš bankų. Išpradžių bankai atduodavo, o dabar jau uždarė savo duris.

Revoliucionieriai įsteigė «raudoną kryžių» pagelbai sužeistųjų; jame darbuojasi chinietės sesers mielaširdystės pirmą kart Chinijos istorijoje. Valdžia nepripažįsta revoliucionierių įsteigto raudonojo kryžiaus; užtat raudonas kryžius negelbėja sužeistųjų valdiškų kareivių. Pasakojama, kad apeliokėse Hankow'o liaudis taip neužkenčia valdžios, jog sužeistus valdžios kareivius užmušinėja. Nuo pradžios revoliucijos iki šiam laikui liaudis ir revoliucionieriai užmušė daugiau kaip 1000 Mandžų giminės žmonių.

Pranešama, kad Chinų valdžia kreipėsi į Japonijos valdžią, kad ši atsiųstų savo kareivių Chinijos valdžiai pagelbon. Japonijos valdžia atsakė, jog to nedarys be žinios ir igaliojimo kitų viešpatysčių.

ITALIJA. Parlamentas susirinks pradžioje lapkričio. Pirmiausia bus apkalbama įnešimas apie panaikinimą privatiškų gyvasties apdraudimo bendrovių. Visą tokią apdraudimą valdžia nori paimti į savo rankas, o iš uždario nuo jo mano įkurti pensiją pasenusiems darbininkams. Ir valdžia, atimdama gyvasties apdraudimą iš privatiškų bendrovių, neketina joms atlyginti. Tą įnešimą palaikys radikalai, socialistai ir respublikonai.

Da tebesiaudžia cholera Italijoje. Ypatingai dėlto suku ją išnaikinti, kad žmonės laiko ją už dievo rykštę, kaip jiems kunigai įkalba. Žmonės ir laukia, kad dievas ant jų susimylėtų ir užpuldinėja ant ligonbučių, gydytojų ir valdininkų už gydymą. Taip, miestelyje Segni burs vyrų, moterų ir vaikų įsilaužė į miesto tarybos rūmą, norėdami užmušti majorą. Bet jo tuom tarpu rume nebuvo. Tat minia viską išdaužė, išvartė viduj, o paskui padegė butą. Potam užpuolė ant ligonbučio, kuriame buvo kelias choleros ligonių. Minia juos pagriebė ir bučiuodama nuncšė į jų namus. Reikėjo šauktis kareivių, kad nuraminus įtužusią minią.

TRIPOLI. Po skaudžiam ir ilgam mušini su turkais. Italai paėmė uostinį miestą Bengezi. Turkus smarkiai rėmė arabai. Pranešama, kad turkų nuostoliai yra labai sunkūs. Sulyg valdžios pranešimo, italų krito 100; ištikrųjų gi jų daugiau krito. Taipgi pranešama, kad mahometonai sukelė krikščionių skerdynes miestuose Dernoje ir Bengezi.

PORTUGALIJA. Monarchistiškas judėjimas, abelnai, neranda sau liaudies priėjimo. Priegtam policijos valdyba pagrasino, kad už suokalbį prieš respubliką kaltininkai bus sušaudomi. Tas pagrasinimas irgi gerokai apaminio katalikus—monarchistus. Ispanijos valdžia pradėjo persekioti Portugalijos monarchistus ir savo ribose nedaleidžia jiems organizuoti kariumenę nei ginkluotis. Portugalijos respublikonai suėmė 400 monarchistų kariauninkų. Eina gandas, kad svarbiausias monarchistų vadas, kapitonas Courceire tapo nudurtas. Monarchistai su 500 savo kariauninkų ir su vienu šarvuočiu da sykį mėgins išgriauti respubliką. Monarchistai šaikomis užpuldinėja tai ant traukinių su valdiškais kareiviais, tai bando griauti geležinkelius, tai padegti kazarmes, vienok savo darbuose neturi pasisekimo — esti laiku pravejami ar nušunami.

DARBININKU GYVENIMAS.

LOS ANGELES. -- Eina rinkimai žmonių (talesmen) į Grand Jury. Kiekvienas kandidatas į G. Jury abiejų pusių esti nuodugnai išegzaminuojamas. Clarence Darrow, pirmiausias McNamarų advokatas, išegzaminuoja, ar kokis kandidatas į G. Jury nėra unijų priešas, ar jis nemano, jog McNamaros kalti ir ar jis nemano, kad «Times» laikraščio butas buvo dinamitu suardytas. Ligšiol Clarence'ui Darrow'ui

pasisekė nepraleisti į Grand Jury nei vieno, kuris ar turėtų neapykantą linkui organizuoto darbo, ar manytų, jog McNamaros esą kalti, ar turėtų nuomonę, kad «Times» butas buvo dinamitu suardytas. Pirmiausiasai gi skundėjų advokatas Fredericks spiriasi nepraleisti nei vieną tokį į Grand Jury, kuris manytų, jog McNamaros nekalti, jog minėtas butas tapo suardytas per gazo eksploziją arba jeigu butų priešas mirties bausmės.

Tačiau pusėje teisėjo Browell'io ir Fredericks'o matosi didelis besąžiningumas linkui McNamarų. Didžiausias susirėmimas kilo tarpe Clarence Darrow, iš vienos pusės, ir Brodwell ir Fredericks, iš kitos, kuomet juodu pastatė į kandidatus į Grand Jury kapitalistą Nelsoną, kuris prisipažino, kad jis tiki, jog McNamaros esą kalti ir jog «Times» butas tapo dinamitu suardytas. Be to, jis yra nariu Long Beach'o Prekybos Kambario organizacijos, kuri atvirai yra priešinga organizuotam darbu. Ta organizacija išduoda atsišaukimus, kad Long Beach miestas nelaikytų jokių unijų.

Atsitikus «Times» buto eksplozijai, ta organizacija, ilgai nelaukus, priėmė rezoliuciją, pasmerkiančią unijas už tą eksploziją.

Ir Fredericks su Brodwell'iu vienvalia užsispyrė pasodinti Nelsoną į Grand Jury. Argi galima laukti teisingo atsišaukimo link McNamarų bėgyje busimo ilgo teismo, jeigu jau išanksto pasirodo, jog teisėjas ir apkaltinimo advokatas nenori but teisingais iš atžvilgio į tas dvi kapitalistiškojo suokalbio aukas!!

McNamarų teismo didumas. Apkaltinamoji pusė pasiūkė 425 liudytojus, o McNamarų pusė turės 135 liudytojus. Per abidvi puses 10 advokatų dalyvaus byloje teismo bute. 40 advokatų dirbs, vieni už McNamaras, kiti prieš, nedalyvaudami teisme. Per abidvi puses yra 60 detektyvų. Teisimas Jokubo B. McNamaros užims apie 180 dienų. Oficijališkame teismo aprašyme bus apie 7,200,000 žodžių. Bylos lėšos per abidvi puses išeina apie \$2,000,000.

Liudytojai bus iš 15 valstijų. Teismo bute yra 64 laikraščių korespondentai. Kasdieną atsilanko, abelnai, po 74 pašalinių lankytojų. Bus pašaukta 425 ekspertai, kad išreikštų savo nuomones kaslink eksplozijos priežasties.

BOSTON, Mass. — Valstybės įstatymdavystė išdavė «pensijos» įstatymą nusenusiems valstybiniam darbininkams. Įstatymas įeina galėn 1 sausio 1912 m. Vienok tai negalima pavadinti pensija tikroje to žodžio prasmėje. Yra tai tik apdraudimas, insurance. Sulyg tam įstatymui, darbininkai, dirbantieji valstijai, bus priverstinai apdraudžiami. Iš jų algos bus atskaitoma tulas nuosimtis, kuris eis į apdraudimo kasą. Valstija nuo savęs taipgi pridės, išmokant «pensiją». Tą įstatymą galima pavadinti pensijos įstatymu tik ant tiek, kiek valstija nuo savęs pridės nusenusiems darbininkams prie jų imokėtų pinigų.

Idant gauti «pensiją», darbininkas turės but nuolatai išdirbęs bent 15 metų Valstijos darbe ir podraug turės but ne jaunesnis, kaip 60 metų.

Pasitraukimas iš darbo bus priverstinas amžyje 70 metų. Bet darbininkai, kurie bus išdirbę valstijai 35 metus, galės pasitraukti iš darbo, kad ir pirm 60 m. amžiaus. Prie minėtų sąlygų, pasitraukiantieji iš darbo gaus nedaugiau, kaip pusę algos, gautos laike darbo, ir ne mažiau, kaip \$200 į metus.

Yra tai pirmas bandymas Suvienuose Valstijose suteikti darbininkui aprūpinimą senatvėje.

CLEVELAND, Ohio — **Pagelbėkite straikeriams!** Kriaučiai tebestraikuoja. Straiko, vienok, negalės laimėti be medžiagiškos pagelbos iš kitur; nes unijos izdas išsisėmė. Pagelbėkite gi Clevelando straikeriams laimėti tą kovą, kurią jie apšaukė spaudikams ir godišiams darbdaviams. Apskelbė tą kovą todėl, kad negalėjo pakelti vergiškų darbo išlygų — žemų algų, ilgų valandų darbo ir įvairių prispaudimų. Kiekviena unija, kiekvienas jos darbininkas, kiekvienas socialistas — visi, kurie galite, pagelbėkite savo broliams, Clevelando strikuojantiems darbininkams!

IŠ DRAUGIJŲ GYVENIMO.

Šveidija. Tik-ką praėjusiuose rinkimuose į Švedijos «riksdag'ą» (parlamento) žemąjį rumą socialistai įgijo 64 savo atstovus, liberalai- 101 atstovą ir konservatistai (dešinieji)-65. Prieš šiuos rinkimus parlamente socialistai turėjo 35 savo atstovus, liberalai- 102 ir konservatistai 35.

Taigi socialistų atstovų pasidaugino ant 29, liberalų sumažėjo ant vieno, o konservatistų ant 28. Socialistai tuose rinkimuose gavo 162,485 balsus, liberalai- 248,112 ir konservatistai- 191,976. Taigi socialistams yra iš ko pasi-džiaugti.

Augstamjame parlamento rume prieš šiuos rinkimus buvo 2 socialistų atstovai, 16 liberalų ir 132 konservatistai. Gi šiais rinkimais į tą rumą išrinkta 4 socialistai, 29 liberalai ir 117 konservatistai.

Tokiu būdu, per augstąjį ir žemąjį rumus socialistai turi 68 savo atstovus, liberalai- 130 ir konservatistai- 182. Bet socialistai daugiausia vienijasi su liber., reikiant balsuoti už progresiškąs reformas, taip kad kairiųjų balsų pasidar 198, reiškia, dešinieji atstovai esti višijami.

Konservatistai, matydami, kad pergalė pripuola kairiems, negalėjo į tai ramiai žiūrėti, ir rezignavo konservativiškoji Švedijos ministerija, kuri valdė šalį per pastaruosius penkerius metus. Karalius pavedė teisėjui Karlui Staafei, liberalų vadui, suformuoti naują ministeriją.

«Riksdag'ą» socialistų vadas drg. Hjalmar Branting yra Staafės kalbinamas užimti ministerio vietą, daugelis ir socialistų velija, kad jis tą vietą priimtų; bet jis atsisako, nurodinėdamas, kad Švedijos Socialistų partijos kongresas praeitą vasarą priėmė rezoliuciją, užginančią «riksdag'ą» nariams priimti ministerio urėdą liberališkoje ministerijoje. Jis sako, kad minėto kongreso rezoliucija yra protinga, sveika.

Anot jo, jau netoli laikas, kuomet Švedijos balsuotojai taip nuteis kapitalistus liberalus, kaip kad jie teisia dabar kapitalistus konservatus.

Padėjimas naujos ministerijos irgi nebus užvydėtinas, nėsant paramos iš socialistų pusės. Ministerija tą mato, ir reikalavo karaliaus, kad atleistų dabar išrinktąjį augstąjį rumą ir apskelbtų naujus rinkimus į jį. Tuomi ministerija mano laimėti daugiau liberališkų atstovų augstamjame rume. Bet, kad ir geriau kiek pavyktų liberalams tuose rinkimuose, vienok visvien pasilik didžiama konservatų augstamjame rume.

Socialistų laimėjimas šiuose rinkimuose negalės neturėti įtekmės ant įvykdymo politiškių, ekonomiškų ir mokslainiškių reformų, kas, be abejo, patarnaus da smagesniam socializmo bujojimui ir padidinimui socialistų įtekmės visuose šalies gyvenimo apsi-reiškimuose.

Kaip jau buvo pirmiau rašyta «Kovoje», Švedijos socialistai reikalauja sumažinimo išlaidų šalies apsiginklavimui ir sumažinimo kariumenės, lygių balsavimo teisių moterims, praplatinimo balsavimo teisių vyrams, numušimo muitų ant įvežamųjų valgomų daiktų, atskyrimo bažnyčios nuo valstijos ir tt.

Italija. Italijos Socialistų partijos kongresas Modenoje išnešė aštrią rezoliuciją prieš valdzios pradėtą karą su Turkija. Tebuvo tiktai keliatas tokių delegatų, kurie norėjo išteisinti valdžią. Austrijos ir Anglijos socialistai atsiuntė kongresui telegramas su širdingais pasveikinimais už protestą prieš karą. Telegramos išsaukė didelį entuziazmą.

Belgija. Socialistų partija turėjo didelį susirinkimą Bruxellesj. Buvo smarkiai protestuojama prieš karą. Išrodinėta, jog visų šalių darbininkų reikalai yra vienoki, todėl visi pasaulio darbininkai turi vienytis ir kovoti prieš bendrą savo priešą-kapitalizmą, o ne prieš vieni kitus. Po prakalbų buvo demonstracija, kurioje ėmė dalyvumą 150,000 ypatų.

KORESPONDENCIJOS.

SO. BETHLEHEM, Pa. Vietinis vengrų katalikų kunigas tapo teismo nubaustas už apšmeižimą merginos.

Vieną nedėdienį kunigas iš sakyklos apšmeižė tą merginą, buk ji veda nemoralšką gyvenimą su savo broliu. Mergina apskundė kunigą ir da dvi ypatas, kurios kunigui sakė apie tos merginos neva nedorą gyvenimą. Teismas visus tris atrado kaltais ir nuteisė, kad visi trys užmokėtų merginai po 200 dol. už nuplėšimą garbės ir užmokėtų teismo lėšas. Taigi kunigėlis pasimokino, kad liežuvį reikia valdyti.

Tas pats kunigas anuomet buvo įdavęs Steel Works Kompanijos perdėtinui daugelį darbininkų, kaipo socialistus ir anarchistus. Iš tos priežasties apie 40 darbininkų tapo prašalinta iš darbo.

P. B e m k š t i s.

DETROIT, Mich. Lietuviai čia nesutinka tarp savęs. Yra dvi socialistų kuopos — 116 ir 157, bet ir tos vaidijasi viena su kita. Kol buvo tik viena 116 kuopa, tai viskas gerai sekėsi, visi socialistai dirbo išvien. Tačiau skilus į dvi dalis, tai nei viena, nei kita netarpsta. Tula laiką po savo gimimui 157 kp. buvo gana tvirta ir didelė, bet, smarkesniems jos veikėjams išvažinėjus, apmirė. Dabar, vienok, vėl ima atgyti, ačiu sugijimui atgal geresnių veikėjų.

Draugystė «Michigan Friends of Russian Liberty» (Michigieniečiai Draugai Rusijos Laisvės) parengė prelekcijas. Prelegentu buvo prof. Edgar W. Burrill iš Northwestern universiteto. Skaitė prelekciją apie nelemą Rusijos valdžią, nelaimingą žmonių padėjimą, net amerikoniškai vietomis susigraudinę verkė. Prelekcija buvo paraiškinta elektriškais paveikslais. Galop parodė caro paveikslą. Pasakė, jog tas žmogus visiems gerai žinomas ir todėl apie jį nereikia pasakoti. Visi pradėjo šaukti ir švilpti, it ant kokio šuns.

K. S t a n k u s.

HOCKING, Iowa. Vaziūdamas, apsigarsinimui Suvienytų Valstijų gyventojams, prezidentas Taftas užvažiavo ir pas mus į Albia.

Regėjau ir aš jį. Išrodė, kaip riebiausias meitelis. Su juo buvo apie 20 armijos vyresniųjų, vienas laivyno admiralas ir keliatas detektivų.

Žmonių buvo daug, nes Monroe County'je buvo parodą. Priėmė jį be jokio trukšmo. Kalbėjo netoli valandą laiko. Retai kas suplojo delnais, nes nieko svarbaus nepasakė; išgyrė farmerius, kad jie geriausi iš visų valstijų. Mat, gudri lapė; nori, kad už jį balsuotų; sakė, kad gyventojai dauginaisi, o biznieriiai ir kompanieriai, esą neša didelę daugą šaliai.

L. L. M i k a l a u s k a s.

MOTERŲ SKYRIUS.

Pragaras.

Daug mūsų vyrų tiki į prietarus, nesistengia matyti dalykus šviesoje proto, bet daug daugiau mūsų sesučių šventai tiki prietarams ir remia juos.

Mus mokina kunigėliai ir jų raštai apie pragarą aname sviete ir to pragaro mėš bijomės. Idant jo išvengt, mėš meldžiamės ir duodame kunigams aukas. Bet mėš mažai teuzsimastome apie šio svieto pragarą, kuriame gyvena beturtė liaudis, darbininkai ir darbininkės.

Kunigai mus mokina apie kokį tai nesuprantamą pragarą ir jo kančias, bet apie tikrąjį, šiandieninį, pragarą jie nemokina; slepia nuo mūsų, jog mėš jame esame. Jie bijo, kad darbininkai, pamatę save esant šio pasaulio pragare, neuzsimanėtų griauti kunigų žemišką dangų.

Mėš, lietuvės moteris, svarbiausia ir palaikome kunigų dangų ant žemės, neatsizvelgdamos į savo pačių ir savo bro-

lių pragarą ant žemės, kuriame kunigėliai nori mus amžinai laikyti, per palaikymą kapitalistiškos sistemos.

Argi, ištikrųjų, šiandieninis gyvenimas nėra pragaru? Milijonai vyrų, jaunų ir senų, neturėdami duonos kąsnio nei pastogės, su išblyškusiais veidais, stovi prie dirbtuvės durų, maldaudami kad ir niekiausio darbo, by tik palaikyti savo nelaimingas gyvastis; milijonai senelių darbininkų be duonos ir pastogės priversti išmaldomis bandyti kaip-nors pravalkioti savo vargingas dienas iki mirties; milijonai yra paliegėlių ir visokių neapžiurėtų ligonių, pasekmėje kapitalizmo viešpatavimo; milijonai vaikų turi eikvoti savo jaunutes nesubrendusias spēkas dirbtuvėse vietoj lankyt mokyklą. Šimtai tukstančių moterų yra bado priverčiamos pasidavinėti praeinantiesiems... kad pelnyti duonos kąsnį. Vis tai kapitalizmo pasekmės, o kaip žinomą, tvirtčiausiais kapitalizmo užtarėjais yra kunigai.

Lietuvės moteris, zinokime, kad dideliame skaitliuje parsiduodančių dėlei duonos kąsnio moterų nemažai randasi ir mūsų motinų, sesučių, dukterų ir draugių.

Taigi stengkimės atmesti tikėjimą, į kunigiškus prietarus ir ano svieto pragarus; stengkimės vėly prašalinti žemiškąjį, tikrąjį, pragarą — kapitalistiškąjį surėdymą; stengkimės griauti kunigų dangų ant žemės, nes jie įsikandę laiko mus šio surėdymo pragare. Yra tai nuodėmė tokiam atvejyje aukauti savo vyrų sunkiai uždirbtą grašį kunigams — tai reiškia kalti sau ir savo broliams retėžius.

M. R. L i e t u v a i t ė.

BROOKLYN, N. Y. — Atvažiavo poni Emelina Pankhurst, vadovė moterų judėjimo Anglijoj. Laikė prakalbą teatre «Muzikos Akademija». Parodė, kokis atžagareiviškas yra Anglijos parlamentas iš atžvilgio į balsavimo teises moterims. Pasakė, kad ministerių pirmininkas Asquith davė žodį, jog paduos moterų «Conciliation» Bill (taikos įnešimas) parlamentui dėl apsvartymo. Tame Bill'e moteris reikalauja sau įvairių teisių. P. Pankhurst pasakė, jog už nieką pasaulyje nenorėtų buti vyrų; sako, vyrai neteisingi.

Californijos konstitucijon įdėta pataisymas, užtikrinantis referendumą ir moterims balsavimą.

BELETRISTIKA.

APRUPINTI.

(Valzdėlis iš buržujų gyvenimo.)

Ja, taip tas einas — mieliausias, geriausias rektorius numirė — suvisai nelaukiant! Žmogus yra taip, kaip gėlė lauke — vėjas papūtė ir nebliko — kalbėjo Regina.

— Bet brangioji, Regina! Tokiam jau net mirti lengva, kas yra aprupinęs tuos, ką jis palieka — tarė jai Emilija.

Tą kalbėdamos, jiedvi mirkė sidabro šaukštukus kokiamė šokoladė, maišė jį. Skardus sidabro skambėjimas, it garsas kapinių varpelių, girdėjosi tuščiamė, dideliame kambaryje.

— Kaip tai molonu, kad velionis yra aprupinęs savo paliktuosius. Badą ir šaltį jiems nėra reikalo kęsti! Apie kasdieninį darbą jiems nereikia rūpintis, ypatingai, kad mudvi esame paskutinės mūsų giminės atžalos.

— Taip tik tas tau išrodo. Aš manau suvis antraip! Tu suvis pamiršai, kad aš...

Čia nejučiomis persikeitė jos balsas, nutruko jos pradėta kalba — ji šuktelėjo pasikeldama, ir paėmė kasžin-ką, šilkų drabužiuose suvyniotą. Ir iš tų drabužių išvyniojo mažą šnelį. Jis buvo biskutį apsirgęs, iš priežasties drėgno oro.

— Ak, tu mano biednas brangumėli! Kaip tų galėjai apsirgti? Neperseniai tau įdėjau moksliską akį — tas man atsiėjo tik 50 markių, ir tu vėl buvai atgavęs savo skaitumą. Ar ne taip? Dabar tu esi trupučiuką persišaldęs. Ak, tu, tu mano biednas brangumėli!

Ji spaudė šnelį prie krutinės, bučiavo jo atvirtusią lupelę ir po tam suvyniojo į šilkų drabužius, dručiai surišo ir padėjo į minkštą, atlasu išmuštą kresę.

— Žiūrėkit, čion yra mano brangumynas, ką paliksiu po savo mirties. Reikia testamentu užtvirtinti mano palikimą jam. Seniai tarnaitėi Teklei reikės iš paskutiniųjų rūpintis apie šiuos šešis šnelius. Pinigų šneliams netruks.

— Tai suprantama.

— Kiekvienas šnelis gaus po 500 markių į metus: visiems sykiu tai bus 3000 markių į metus. Senoji tarnaitė Teklė gaus 200 markių į metus. Sudėjus visas lėšas sykiu, tai bus 3200 markių į metus. Tos sumos pilnai užteks užlaikymui brangių šnelių. Teklės uždavinys bus valyti, čystyti ir šerti šnelius.

— Bet jeigu tie šuniukai nusprogs? — atsiliepė Emelija.

— Tai ištikrųjų, vienpusiškai! Teklė pražudys savo algą ir viršijantį kapitalą.

— Taip, aš galėsiu lengvai savo akis užmerkti! Šneliai yra gerai užlaikomi. Ir senoji Teklė jau ilgai nebevargs. Dvidešimts metų ji kietai dirbo. Dabar bus galiausiai ir ji aprupinta...

J.P. Žiurkšas.

SAJUNGOS REIKALAI.

LSS. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

165) Gavus pranešimą nuo drg. Jasiulevičiaus, kad V rajonas apmokėjo jam kelionės lėšas į Centro Komiteto konferenciją, tapo sulaikytas drg. Jasiulevičiaus pasiskundimas, kad V-tas rajonas jį nuskriausti norėjo; pats dalykas lieka dabar padėtas archivan.

166) Drg. P. Kiečio patėmijimas, kad adm. atliekami pašaliniai darbai neatnešė jokio pelno 1909-1910 metuose, pasiūsta P. K-tui.

167) L. K-tas nutarė netalpinti «Kovoje» polemiskų raštų II rajono organizativiškuose reikaluose.

168) I-mo rajono Komiteto reikalavimas, kad P. K-tas paskirtų keliaujantį organizatorių tam rajonui, pasiūstas P. Komitetui.

169) Ad-jos užklašimas, kiek spausdinti «Penktas Prisakymas», pasiūsta P. K-tui.

170) Buvusių 1910 metuose L. K-to narių užklaša, ar pas juos nesiranda rankraštis «Legališki Žmogžudžiai».

171) 7 kp. įnešimas, kad butų parupinta referatai, pasiūsta L. K-tui.

172) Nominuotieji kandidatai, kurie gavo mažiau 6 balsus į byle kokią įstaigą, tapo užklausti ir tų atsakymus, kurie atsakė iki pažymėtam laikui, pasiūčiau P. K-tui drauge su visais dokumentais.

173) Nuo III rajono aplaikyta raportas. Tas raportas surengiamas kas trjs mėnesiai. Puikus tai dalykas; butų gerai, kad visi rajonai įvestų tokius raportus.

174) Paraginta S-gos Archivo Sutvarkymo komisija, kad ji greičiau pasirupintų užbaigimu jai pavesto darbo.

175) Pašalpinės Organizacijos Suorganizavimo Komisijai pasiūsta visi jai reikalingieji dokumentai.

19. X, 11. LSS. Centro Sekretorius *Aug. Purvis.*

Pildančiojo Komiteto Tarimas N25.

Baigianties senųjų viršininkų tarnystei, reikalinga išanksto išrinkti dvi sekančias komisijas: 1) Komisiją LSS. Administracijos Knygų Peržiūrėjimui ir 2) Komisiją Rev. Rėm. Kom. Knygų Peržiūrėjimui. Renkant komisiją, praktiškiausia rinkti ypatais iš vieno arba iš artimų miestų.

Į Administracijos Knygų Peržiūrėjimo Ko-ją aš nominuoju šiuos draugus: V. Paukštį, J.P. Raulinaitį ir J. Neviacką, visi iš So. Boston, Mass.

Linkui Rev. Rėm. Knygų Peržiūrėjimo Komisijos įnešu, kad ją išrinktų tas rajonas, kuriame randasi Rev. Rėm. K. izdininkas.

Minėtos komisijos turėtų atlikti savo darbą tuoj po apleidimui senųjų viršininkų savo vietų arba užsibaigimo jų senosios tarnystės, užimant naują, kad ir toj pačioj įstaigoje.

Viršininkai, kurių knygos turi būti peržiurimos, turi pasirupinti knygas sutvarkyti ir pasiūsti viršminėtoms komisijoms bėgyje trijų dienų po užsibaigimo jų tarnystės, nepaisant, kad jie ir liktų viršininkais ant toliaus toje pačioje įstaigoje.

New York City, 2 X, 11.

Waterbury, Conn. 5 X, 11.

Wilmerding, Pa. 9 X, 11.

Phila'd'a, Pa. 17, X, 11.

L.S.S. Centro Sek.

Aug. Purvis

Pildančiojo Komiteto Tarimas N26.

Kadangi buvusiojo Rev. Rėm. Komiteto izdas nuo 1910

m. nėra da perduotas dabartiniam R. R. Komiteto izdininkui, todėl randame reikalingu, kad Pald. Kom. išrinktų Komisiją R. R. Komiteto Knygų Peržiūrėjimo ir Priėmimo Pinigų nuobuvusiojo izdininko A. M. Stanelio ir perduotų juos dabartiniam izdininkui J. Ramanauskui.

Į Komisiją nominuojame draugus: A. Žymontą, V. Jakštį ir drg. Gaigalą, visi iš Philadelphia, Pa.

New York, N.Y., 2, X, 11 } LSS P. K-tas { M. M. Račiūtė,
Waterbury, Conn. 8, X, 11. } J. S. Pruselaitis.
Wilmerding, Pa. 12, X, 11. } B. K. Kondratavičius.
Philad., Pa. 18 X, 11. LSS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Rajonų sekretoriams.

Nors nesmagu, kad taip tankiai reikia raginti, vienok, kadangi didžiama rajonų sekretorių neatlieka savo pareigų, tad esu priverstas prie to.

Dabar, kaip perskaitysite šį pranešimą-atsišaukimą, tai tuojaus, be jokių atidėliojimų, malonėsite priduoti Centro sekretoriui savo rajono Veikiančiojo Komiteto narių ir drauge savo adresus. Jei kuris rajono sekretorius nepriduos iki 1 November 1911 m., tai to vardas bus apskelbtas viešai visų žiniai, kad matytų, kaip jų sekretoriai atlieka savo darbą.

Vildamasi, kad visi išpildys savo pareigas, liekuos su draugiškumu jūsų tarnas

Aug. Purvis, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

«Five Brothers» geriausias pjaustytas tabakas.

«Five Brothers» pypkė rūkantis tabakas, kurio tiesioginis apgarsinimas šiame laikraštyje, yra per daugelį metų, daugiausia prasiplatinęs tarpe mūsų žmonių.

Tas tabakas yra padirbtas iš gerai užauginto ir prinokusio tabako, Kentucky plentacijų. Jis yra tas pats, ką dirbo J. Finzer & Bros, Louisville, Ky. Jie buvo penki broliai, jie dirbo labai gerą tabaką, kuris greitu laiku tapo žinomas visiems rūkytojams ant svieto.

The Amerikan Tabaco Co. nupirko nuo Finzer Bros, tabako fabrikus ir visą prekybą, kuri dabar didžiausia ant svieto, o paskutiniu laiku da daugiau padidinta ir pagerinta.

Daugumas tabako dirbtuvių bando išleisti netikrą tabaką, po vardu Five Brothers, bet rūkytojai tuoj supranta jo netikrumą ir apgavikai turi subankrutinti.

Five Brothers pjaustytas tabakas geriausia platinasi visur už bile prekę. Pabandyk jį pats, o persitikrinsi.

LSS. I kuopos mėnesiniai susirinkimai buva paskutiniaisiais utarninkais kiekvieno mėnesio, po num. 100½ Vine St. Sekantis susirinkimas bus 31 d. spalio, 8 val. vakare. Ateikite, nes yra svarbių reikalų. Komitetas.

Linksmas vakaras, kurį parengė LSS. 81 kuopos vyrų ir mišrus Choral. Nedėlio, 29 d. spalio, 1911 m. Hull House svet., kampas Polk ir So. Halsted gatvių. Pradžia 8:15 valandos vakare. Kviečia Komitetas.

Teatras ir balius. Parengtas Mokslaeivių Paskolos Rate-lio 7-tos kuopos Brooklyn, N. Y. Bus lošta trijų veismų komedija «Aukso Dievaičiai». Atsibus Subatoj, 28 spalio, prasidės 8 val vakare. Švento Jurgio Dr-tės svetainėje, 180-182 New York Avenue, Newark, N. J. Kviečia M.P.R. Komitetas.

LSS. 119 kuopa laikys savo reguliarius susirinkimus kas ketvirtą nedėdienį, 3 val. po pietų, pas drg. J. Siurvylą, 364 Clinton St. Kiekvieną antrą nedėdienį bus moksliškos suei-gos toj pačioj vietoj ir tame pačiame laike. Sek. J. Dargužis.

LSS. 33 kuopos susirinkimas atsibus 29 d. spalio, prasi-dės 2 val. po pietų, Glenwood svetainėje. Visi draugai ir norin-tieji prisirašyti — atsilankytite. Sek. M. Rainiūtė.

LAIMINGOS DIENOS.

Tik tas yra geriausias daktaras, kuris pagelbė ligoje.

Žmonėms ką pirmiau gyvenimas buvo pilnas kartumo ir kankinę, dėlėi ligos varginimo, kaipo aršiansio neprietelėiaus žmogans; vienok kaip Philadelphiajos MEDIKAL KLINIKOS, daktaras padavė tikrą prietelišką ranką ir gerų liekarstų pagelbą, tad tuojaus apturėjo savo gerą sveikatą ir vėl pastojė išgydytiems LAI-MINGOS DIENOS.

KAD PHILA. MED. KLINIKA, išgy-do greit, gerai, teisingai, ligos neatsi-naujina ir daugiaus išgydo kaip kiti daktarai; tad nepasigyrimai kaip kiti patys save augština, o negali darodyti, kad ką nors išgydę; bet PHILA. M. KLINIKĄ žmonės geria. Iš daugybės padėkavonių pačių išgydyti. Ką rašo:

Širdingai dėkavaju ir tegul Jums Dievas atnagradija, kad Jūs kiekvieną sergantį taip išgydytumet kaip mane.

Mano liga, kuri pirmiaus kankino, tad jau visi skaudėjimai prapolė; ar tai lytus ar pagada dabar visada jaučiuosi sveikas ir nieko neskauda. Gerai valgnu, taip, kad kiti pavydi man, tokios geros sveikatos. Vardas Philadelphiajos Med. Klinikos tegul pagarsėja po visą Ameriką.

Su guodone W. Zbronskis, 140 Bydler St. Muskegon, Mich.

Asz Julijonas Adomaitis, duodu žinoti, kad esu sveikas ir padėkavaju už sugyžinimą ir kad taip greit mane išgydėte. Dabar išstariu širdingų ačiū ir nereikalauju daugiau gydytis.

Mr. Julius Adams, 1237 Buttonwood Str., Philadelphia, Pa.

GUODOTINI TAMISTOS: Paršau aš dėkavo-damas PHILA. M. KLINIKAI už sugyžinimą man sveikatos. Kaip tik pabaigiau gert liekarstas ir išgijau. Dabar jaučiuosi sveikas ant visko. Dė-kavaju už rodyti gerus liekarstas, kad taip greit mane išgydė. Todėl atvirai dėkavaju, kad ser-ganti žinotu kur reik kreiptis, kad apturėt gerą sveikatą. Toki daktarai visada yra verti pagyri-mo ir guodonis. Su tikra guodone, Barnasius Grudinskas, Port Henry, N. Y.

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, paties gubernatoriaus legali-žuota. Kaip daugelį, teip ir tave gali išgydyt nuo: skaudėjimo sanariuos, gė-limą kauluose, pečiuose, šonuose, kojo-se, rankose ir kitur. Nusilpnėjimą, sėk-los nubėgimą nuo saužagystės, nervų ir kraujo ligas, inkstų, kepenų, ir vidurių ligas; kosulio, širdies, galvos skau-dėjimo, blogus sapnus ir visokias užsi-krečiamas piktas ligas, teip ir moterių visokias ligas ir kurios tik užpuola ant žmogaus nelaimės ir varginimo. Pribuk asabiškai, jei toll gyvenį, aprašyk ligą lietuviškai, apturėsi tai tikrą prieteliš-ką rody, nes šitas geras KLINIKAS, labai pasekmingai išgydo šviečias ir seniau užpuolusias ligas.

Visada rašyk ar ateik, no kitur bet ant šito tikro Klinikos adreso:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.

Valandos: nuo 10 iki 4 po piet.
Nedėlioj nuo 10 iki 3 po pietų.
Užtarnike ir Pėtnyčioj nuo 8 iki 8 vakare

GALAS PIKTLIGE!

Ikšloli, kurie turėdavo piktligę (si-filij), tai per metų-metus terlioda-vosi visokiais vaistais be naudos, ir vietoje išgijimo, tik dar labiau nelaimingąjį ta baisioji liga apipo-navodavo.

Dabar nesental, likosi išrastos liekar-stos „606“ per Prof. Dr. EHRLICH, Vo-kietljoj. Geriausi pasaulės daktarai, kur-rie išbandė tas liekarstas, užtikrina, kad jos taip geros, jog iš 100 tik vienam galėtų nepagelbėti. Jos išgydo labai greit, ir jau nebeatsinaujina ta baisioji liga.

Tas liekarstas tik iš Vokietijos galima parsigabenti. Jas nereik gerti, bet tik su-sipažinęs specialistas daktaras, gali įlei-ti po oda tiesiog į kraują.

Kuris nelaimingųjų yra patekęs į toe baisios ligos narus, tegul kreipiasi į PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC, po numeriu 1117 Walnut st., Philadelphia, Pa., kame specialistai daktarai suteiks pagelbą įlei-diant į kraują „606“ liekarstas.

«KOVOS» Agentai.

J. BUKANTIS,

77a Endicot st., Boston, Mass.

J. STASIULEVIČIUS,

103 N. Wyoming st., Hazleton, Pa.

A. KUBILIUS,

3423 T st., So. Omaha, Neb.

M. ŠLIAKYS,

Box 581, Forest City, Pa.

A. ŽILINSKAS,

Box 923, Wallingford, Conn.

J. P. ČEPULIS,

1070 Wyoming av., Pittston, Pa.

J. MATJOŠAITIS

120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

MATT SENKUS

46 Knox St., Lewiston, Me.

.PETRIKIS

1514 Ross Ave., Scranton, Pa.

A. A. REKLAITIS

234 Wayne St., Jersey City, N. J.

SIMON KARALIUS

842 Lenox St., Norwood, Mass.

P. A. JETULEVIČIUS.

Maas. Gen. Hoepital
O.P.D. Boston, Mass.

F. STASIUKELIS.

Box 1588, Fitchburg, Mass.

J. A. TILINDIS.

1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.

A. KALASKY

Box 1306, Renton, Wash.

A. KAZEKEVIČIUS.

P.O. BOX 60, Edwards Ind.

M. K. ŽVINGILAS.

R.F.D. Simsbur Conn

P. GLAVECKAS

635 W. Lombard St., Baltimore,

:: Mokykla būt barberiu ::

Galima išmokyti per 4 ar 6 nedėlias. Kasuoja tik \$30. Mėgta duodama nočynas. Tas amatas geras visam sviete. Būsi savo bosu. Apie daugiau rašyk arba ateik.

Nosokofa' Barber School
1405 Penn Ave.,
Pittsburg, Pa. Dept. K

PARDUODU LAIVAKORTES

Ir siūnėtu pinigūs. Atleku visokius spaudos darbus. Užrašau lietuviškus laikraščius. Turiu agentūrą apsaugos nuo ngales. Primu pinigūs taupintmul.

P.M.KAITIS

narys 51 kp. LSS, ir 15-os wardos Soc. Partijos
1607 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

Knygėlė ūkėsystės popieroms

Arba kaip tapti Suv. Valst. piliečiu. Pats vardas jau atsako už ją, todėl daug nereikia aiškinti. Prekė tik 25c. Reika laujantiems daugiau, nuleidžiama nuošimtis. Atsišaukite į «Kovos» Administraciją.

Rusiškai-Amerikoniškai LINIJA

Vienatine be pėsedimo tarp Amerikos ir Liepojaus (Rusija).

8½ d. Rotterdama	11½ d. Liepojų
III Klesa \$49.00	III kl. \$30.00
II Klesa 45,00	II klesa 47 00
I Klesa 52 00	I klesa 62.00

Reikalaujant smulkesnių žinių kreipkitės pas mūsų agentus arba pas Generališkąjį agentą.

A. E. Johnson & Co.

Gen. Pass. Agent

27 Broadway New York.

Naujiena!

Draugai, aš parduodu lietuviškas Biblijas, visas šventas raštas. Prekė tikta \$2.50 su prisuntimu. Rašyk šiandien šiuo adresu: :: :: :: Mr. V. Patalavičius, 1510 Winter st. Philadelphia, Pa. Agentas Lietuviškų Biblijų Draugystės.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip ROVNO

423 Pine st. PHILAD., PA.

Prizimmo valandos:

Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

BUK VYRAS

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigydyti nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodėl jus kentat ir kaip galeit galutinaj isigydyti. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiū pinigū, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponn, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prizadiejsma, aš noriečjau jog Tamista prislustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas..... Steltas.....

Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiariskai-Moksliskas LAIKRAŠTIS

LAISVĖ

Nuo 14 d. lapkričio, 1911, eis 2 sykiu savaitėj

Kas užsirašys „Laisvė“ iki 14 d. lapkričio, tas gaus ją per istisus metus tik už \$1.50. Nuo 14 d. lapkričio „Laisvė“ prenumerata Suv. Valstijose metams bus 2 dol., puse 1 dol. Užrubeziuos — metams 3 dol., puse \$1.50.

Ant pažirejimo siunčiame vieną numeri DYKAI!

Užsirašant laikraštį arba turint kokius nors reikalus adresuokite taip:

„LAISVĖ“ 242 West Broadway :: :: So. Boston, Mass.

Feeling "Fit" Every Day

Influenzos arba imedies užpuolimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsu raumėnyse is nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit Dr. Richter'io Pain-Expellerį savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

Dr. Richter'io Pain-Expellerį

savo namuose ir tuojaus imsite vartot. 25c. ir 50c. aptiekose. Sergėkis pamėgdžiotų vaistų.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo viduriu sukietėjimo. 25c. ir 50c.

Kiekvienam Sąjungos draugui reikalingi.

Gražus prie laikrodėlio socialistiskas reteželis su globu, broliškai sveikinancios dvi rankos arba su švyturiu ir socialistisku parašu. Preke už vieną 25c.

Socialistiskai ženkleliai visokiū gatunku: paprasti—preke 5c, paausnoti—25c; daugiau imantiems nuleidžiamas nuošimtis. Reikalaudami sluskit pinigūs krasos ženkleliais arba Money Orderiu. „Kovos“ Administracija.

„Revoliucijos Atbalsiai“

Naujai išėjo iš spandos pulki ir naudinga knygelė, papuošta paveiklais. Knygelė originališkai parašyta — Seno Vinco, iš revoliucijos laikų Lietuvoj. Turi 47 puslapius, kaina 15 c. 10 Egzempliorių už \$1.00. Daugiau imant dar pigiau.

Pingus siųskite „Money Order“, ar krasos ženkleliais. Adresu:

V. Jakštys.

1815 E. Moyamensing Ave.,

Philadelphia, Pa.

ŽEMAITES RAŠTU ANTRA LAIDA

Dar neatiduota spaudon, bet jau galutinai rengiama. Buvo priežastis dėlei kurių užsitęse, svarbiausia — permažai prenumeratos surinkta. Dabar daugumas draugų pažadėjo užsirašyti, o šie draugai ir parinkti.

Dr. K. Vilaniškis, S. V. Bakanauskas, M. K. Virbalas, L. Griškėtas, T. S. Rubikas, P. J. Babilas, J. Šukys, M. Gruzinskis, A. Matjošaitis, I. B. Bronušas, M. M. Račiūtė, V. Kairys, F. Kušleika, J. Juodžukynas, A. Velykiūtė, P. A. Jatulevičius, J. Juškevičius, K. Juozapavičia, L. Tomkus, V. K. Račkauskas ir J. Ilgaudas.

Labai dėkingas busiu, kad draugal pasidarbuos Žemaitės Raštų prenumeratos rinkime ir dėkingas tiems kurie užsirašys. Prenumerata \$1.00.

A. Zymontas, 1815 E. Moyamensing Ave., :: :: Philadelphia, Pa.

Pajieškau Andriaus Daliko. Vilniaus gub., Trakių pav., Darsuniškių parapijos, Lekionių daimo. Pirmiau gyveno Chicagoj. Turiu labai svarbų reikalą. Malonėkite pranešti kas apie jį žino, už ką gausite atlyginimą arba jis pats teiksisi atsišaukti šiuo adresu:

M. Malinauskas, Box 402 Fayette City, Pa.

(43)